

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR

EÖTVÖS KÁROLY

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 706.

Mai számunk főbb közleményei: Vezérlek: Tisza és Pitreich. Osztrák virtuskodás.

Tisza és Pitreich.

(Sz.) Gróf Tisza István ma a képviselőházban reflektált Pitreich lovag közös hadügyminiszteri tegnapelőtti beszédére.

A magyar politikai világ nem ily beszédet várt a mostani viszonyok közt a magyar miniszterelnöktől.

helyt áll. Azok a reformok, a miket a kormány a maga programjában a főlség tudtával és helybenhagyásával

Igy állott ezekkel a reform-igéretekkel gróf Tisza István is a nemzet elé. És a függetlenség párt csak akkor lépett le a rendkívüli parlamenti harcz teréről

Abhoz tehát nem a függetlenségi pártnak kell csupán ragaszkodnia, hogy a kormány katonai programja teljesen és tökéletesen bevaltsassék.

Elismerte ugyan, hogy a közös hadügyminiszter beszédében vannak közjogi botlások, de a helyett, hogy ezek

Gróf Tisza István gondosan kerülte Pitreich lovag beszédének azokat a pontjait, melyekben nyílt ellentétbe

Hát mi is az azt mondjuk, hiszen már cikkkünkben is mondtuk, hogy a mostani obstrukció megszüntetése

teleléinek teljesítését még az uralkodó akarata se biztosíthatja és sorsa fölött csak a hadvezetőség intézkedik

Valóságos szerencsétlenségnek tartjuk, hogy gróf Tisza István nem lépett föl ma kellő erélyvel és határozottsággal mindazok ellen a kijelentések és fejtegetések ellen, melyek

Még változthat a dolgon. Még helyrehozhatja mulasztását. Még módját értheti annak, hogy Pitreich lovag

Osztrák virtuskodás.

Oh micsoda kedvünkre való határozatot hozott az osztrák delegáció! Kedvünkre volt épen azért, mert a magyarság ellen

n zmetiségi pörös pereputy. Persze ez a dicsőséges határozat titokzatosan készült a magyar parlament iménti egyhangú kijelentése ellen

Hát aztán ez az egyesült osztrák burzsoázia kevéssé hat meg bennünket! Tüntetés vagy tiltakozni tetszik a mi kedves szomszédainknak? De ha ők azt tartják, hogy

Persze, hogy van a dolognak más bibéje is. Hiszen régen belelátunk annak a modern osztrákságnak vesébe, melyet éppen a velünk való szövetség alakított ki.

Az Egyetértés tárczája.

Vallatás.

Az Egyetértés eredeti tárczája.

Ira: Várkonyi Dezö.

Ha tetted — tagadd. „Örök idők óta vezérelve minden néven nevezendő „tetteseknek, a melylyel szemben az igazságosító hatalom millióféle formában állítja oda a posztulatát: „valid be!”

fajtája kizárólag a rendőr- és csendőrszobák szük keretére szorult, s éppen mert szinte entre-nous történik, a legtöbb esetben az emberiség és a felbaráti szeretet rovársága

A vagyontársaság tehát meglehetősen jó lábon áll s az ugynevezett szemzácios, nagyborszábas büntényeket csak az újságokból ismeri a közönség.

héz tölgysfaajtó reazárdott a delikvensre, elfogván a kötetlen és folytatódó káromkodás hangját.

Majd megmond, léleás! — dörmög az egyik rendőr, izdadt homlokát törülgetve s azután bizonytalan meneti öreg betűkkel

Reggel jön a rendőrkapitány, a hegyesre pödört hajuzsu, szigorú tekintetű kapitány és átveszi a jelentést.

Igen? Akkor vigyék vissza, majd máskor diskurálunk — mondja szigorú hangon a kapitány — s bozontos jobb szemöldök felrántja majd a homloka középség.

A következő napon csak ugy déljában kerül a legény a kapitány elébe. Szinte össze van zsuorodva az éhségtől s a felarca kissé meglevén dagadva, eltűnt arról a dacz, a helykegés, kifejezése s a szemei

A kapitány ismét olyan nyájas, mint tegnap volt és atyai jóindulattal kérdi: — No fiam, mi jól esett ugy-e tízóraira a tormás virsli, meg a pohár sör, a mit bekiülted?

Igenis nem bántottak. — Hát látod fiam, te csak ilyen hitvány ember vagy. Már most azért, hogy jódd legyen a javulásod, itt maradsz szepen három napig s mert itt kevés a mozgás, sok étel elrontaná a gyomrodát, hát csak félkosztot kapsz ez idő alatt. Megértetted?

A helyke kommunard-alak a börtönbe visszatérőben már szivesen megcsókolták János rendőr kezefejét a karmolás helyét, csak minél előbb beadná már legalább azt a fél kosztot.

Kitelvén pedig a három nap, újra a kapitány elé kerül a legény. — Unnepélyes képpel, a jószágos atyai szigorú hangján kérdi tőle a rendőrség: — Megjavitál-e vajon te rossz ember?

— Térdre hál, eltévelyedett lélek! Szánod és bánod-e büneidet? — A híres legény, a nagy verekedő, a lárnás anarkista letérdelt a kapitány előtt és alázatosan megcsókolta a feleje nyújtott kezét.

A kapitány hangja most kenetese enyhül: — És most mikor a földi igazságszolgáltatás végett veled, gondolj fiacskám a lelked jóvoltára és bekiül ki az égiekkel! — és tekintet nélkül a delikvens valási állapotára és hajlamaira, egy győző-czedulát nyom a markába, azzal az utasítással, hogy azt haladéktalanul érvényesítse a Szent Ferenczrendi atyáknál.

Si non e vero, e ben trovato. Annyi bizonyos, hogy abban a bizonyos városban, egy legény legelőbb, ha egyszer megfordul a rendőrségi fogházban, azonnal aztán őrizkedik attól, hogy odakerüljön...

először azért, hogy az intézkedések felvett státuszát a tanácsot ne nevezze meg a német tanács...

De tovább megy a közös hadügyminiszter ur, beszél arról is, hogy szükséges, hogy a tisztikar...

A szabadelvű párt programja.

En azt gondolom, hogy ezekből az idézetekből világosan következik, hogy egyáltalán nem lehet...

Másik kritériuma a szabadelvű párt programjának az, hogy a kiképzett növendékek a magyar nyelvet...

Ne aljék utját annak, hogy a magyar nemzetnek ez a régi vágya megvalósuljon, (Felkiáltások hallatva: Hat tessék megvalósítani) adjanak ide...

Pitreich lojalitása.

Ezek után már a közös hadügyminiszter urnak ezen beszédével kapcsolatban csak egyetlen egy kijelentést teszünk...

A hadsereg hagyományai.

És végül még csak egyet. En nem követem a képviselő urat azon hosszú történelmi fejtegetések során...

hlyzetét az a körülmény is, hogy fájdalom, a miután nem egyszer elemi erővel tört egymásra az uralkodóház...

Ajánlom a javaslatot elfogadásra. (Zajos helyeslés és éljenzés jobboldalon.)

Budapest, január 14.

A képviselőház pénteken délelőtt tíz órakor ülést tart.

Bizalom a függetlenségi pártban. A rimaszécsi függetlenségi párt nevében dr. Szeles Odón...

A határozati közzéadás állás. A Pócs József halálával megürösödött határozati közzéadás állást...

A tisztviselők pótléka a főrendiházban. Az állami tisztviselők pótlékára vonatkozó törvényjavaslatot...

A töt képviselő. A pozsonyi ügyvédi kamarát mint helyelmi helyettesítését...

Tisza védi Pitreichet.

A pártok hangulata.

Tisza ma felállott a parlamentben, hogy visszautasítsa a magyar alkotmány elleni törekvést...

Tiltakozni kellett a díszért. A megválasztott önérett felbátorodásának kellett volna kizogni a szavaiából...

Tisza István úgy akarta megoldani a feladatát, hogy keresett a hadügyminiszter beszédében néhány frázist...

Ez volt a mai felszólalásának minden eredménye, s a miniszterelnök megatartása mód nélkül deprimálta a képviselőház összes tagjait...

megvilágítja, ha csak röptiben néhány állítást, a melyet Pitreich szájába adott, összehasonlítjuk a hadügyminiszter beszédének...

Tisza István... a hadügyminiszter beszédének) éppen abban a mondatában, a hol a Nation kifejezés előfordul...

Hát Pitreich egészen másképp vélté azt, a mit mondott, mint a hogy Tisza a szájába adta...

Tisza István... a hadügyminiszter kijelentést ad meggyőződésének, hogy igenis a hadseregnek fontos érdeke az, hogy sok nem magyar tiszt is tudja a monarchia s zvei massgebende Sprach-ját...

Pitreich a massgebende Sprache-ről miúgy nyilatkozik. minden nevelő és képzőintézetben minden növendéket egy nem német nyelvre is tanítsanak.

Hát a pointrozás itt sem éppen egészen egyforma...

Tisza... egyáltalán nem lehetett szándéka a közös hadügyminiszternek az, hogy a magyar nemzetet és annak nyelvet a nemzetiségké az az nyelvével egy kalap alá vegye.

Ez Pitreich miúgy mondja: az osztrák-magyar hadsereg néphadsereg, de sem német, sem magyar, sem cseh, sem lengyel stb. néphadsereg, hanem az összes nemzetek közös hadserege.

Ezek az első pillanatra szembeeszköz fordítések. Persze, ilyen körülmények közt az ellenzéknek nemcsak Pitreich, hanem Tisza ellen is kell aközvetítést irányítani...

A politikai pártok hangulata természetesen teljesen Tisza mai beszéde hatása alatt áll. Legkevesebb jelentkezik ez szemmel láthatólag a szabadelvű párt körében...

A politikai pártok hangulata természetesen teljesen Tisza mai beszéde hatása alatt áll. Legkevesebb jelentkezik ez szemmel láthatólag a szabadelvű párt körében...

A szeptikusok (tagadni ezt sem lehet) tamászkodtak a czafolatban. Összebujtak az olvasó-teremben, kezükbe vették az esti lapot...

Mit kerestek itt tegnap este Wekerle? Mért jött fel, mikor már hetek óta nem járt nálunk?

Erre még csak kaptak választ. A mit miniszterelnök a regnikoláris bizottságnak elnöke tudvalevőleg a keresve se találhattak a megnyugtató jobb feleletet:

A horvát pénzügyi egyezmény miatt jött Tiszához, sőt hallották is, hogy erről beszélgettek.

De mért nincs itt ma Lukács László? Mért nem jött fel, hogy személyesen czafolja meg a kellemetlen hírt.

Erre már nem tudtak válaszolni. Sőt ettől fogva már ebben a tenorban folyt a beszélgetés is. Olyan nyilatkozatokat hallottunk, hogy elvégre nem volna meglepő, ha Tisza Istvánnal nem minden miniszter tartsa tudna megférni...

Ezeknek a vélekedéseknek dacára is a nagy többség nem adott hitelt az összeküldömbözés híreinek. Am azért Lukács Lászlót holnap szívesen is megfogják kérni, mondaná meg az igazat — bizalmasan.

Hogy a hír a reggeli lapokba be ne vegye magát, a miniszterelnök még az éjszaka folyamán kiadatta a Budapesti Tudósítóban a következő fehérvonalos czafolatot:

A megszólalt szénázó-hajászat kínos verőgöcsében ma azt a hirt látja fel, hogy a kabinetben egyenlenségek törték ki, és hogy a miniszterelnök má fel is ajánlotta Wekerlének a pénzügyi társzat. Beavatott politikai körökben az egész hírt elejétől-végig gyereksé mesésbeszédnek mondják. A miniszterelnöknek Pitreich beszédére adott válasza a kiléptettek körében ugyanazokat az érzéseket váltotta ki, mint teg-

nap a Pitreich szava. Sehoggy sincsenek meglegedve a miniszterelnök legújabb kijelentésével. Övatosságát, a melylyel vigyázva kerülte, hogy hármít is mondjon, megfutamodásnak nevezik. Többen rá akarják venni Apponyi grófot, hogy fölszólaljon (ambátor gróf Bathányi Tivadar ebben az esetben sem mond le a szólás jogáról) is lehet, hogy megteszi.

Egy nemzeti díszidéns jöy fejzte ki a társai vélekedését Tisza mai beszédéről:

Azt vártuk, hogy Tisza visszautasítsa Pitreich beszédét. Ehelyett mentegelte, azzal védte, hogy katonától nem lehet mást várni. Csak hogy Pitreich a delegációban nem katona, hanem miniszter, aki felelősséggel tartozik és akinek nem lehet méntésge az, hogy katona lévén...

Ugronék közt tartja legerősebben magát a kabinetben beállott ellentét híre. És Ugron Gábor az — hír szerint — a ki a Tisza—Pócs—Lukács konfliktusról tud és beszél. A harszoros minden czafolat ellenére is föntartják értesülésüket, de hozzáteszik, hogy nem lehetetlen, hogy a konfliktus nem vezet szakításra.

A holnapi napra készen tartanak egy szónokot s örülnek Pitreich beszédének, a mely dus támadó anyagot nyújt a felszólalóknak.

A rimaszécsi választás eredménye alig-olig lehangoita Ugronékat. Maguk sem hitték, hogy jellejtük készsz szavazathoz sem jut s hogy a függetlenségi párt zászája körül ilyen frapans többség fog tömörülni.

A függetlenségi pártban nagy a felbőzörés Pitreich és Tisza beszéde miatt és Bakonyi Samu, aki holnap az újoncz megújulás általános vitája keretében felszólal, éles szakkal ad ennek kifejezést.

KÖZELETÜNK.

Az idén nem voltak ezideig Budapest melegező szobák. Kar. És érthetelen is, hogy miért nem voltak. A hideg az idén is nagy, semmivel sem enyhébb, mint máskor szokott lenni. Azoknak az embereknek a száma pedig, akiknek nincsen otthonuk, egyáltalában nem apadt. A rendőrségi iratok tesznek róla tanúságot...

Mért kének tehát az idén a melegező szobák felállításával? Hiszen nehezebb volt azokat megalkotni abban az időben, midőn ezt az intézményt még senki sem ismerte nálunk, mincsem fenntartani később, mikor annak idővs volta és szükségessége kint. Egy jötekonyági intézményt meg nem honosítani az még semmi rossz dologt se jelent. De egy már létező ályt beszűntetni — ha szükség van rá — hiha, sőt lán.

Vagy megfogytokozott volna Budapest polgárainak a részvét mások nyomorúságá iránt? Ahg hihető, bár nem lenne csoda. Nem lenne csoda anyiban, mert minálunk nem a jölettel szokás nézni, hanem a jölevő személyét — nem-e lehetne rá-bizonyítani, hogy aljas czélatok vezetik. A szabadkőműveseket például legalázább majd minden napon, pedig működésükből csak az a nyilvánvaló, hogy a nyomor enyhítésére ók maguk négy annyit tesznek, mint az egész többi társadalom.

De a nyomor iránti meleg részvét se ki nem halt, se meg nem fogytokozt a fővárosban. Bizonyára az, hogy egyre szaporodnak a jötekony egyesületek, s majdnem valamennyi sikerrel működik. Legújabbban is alakult egy, mely egyik feladataul tűzte ki azt is, hogy szervezze, organizálja a jötekonyág gyakorlását. Erre igazán nagy szükség van. A melegező szobák beállítását is egyenesen annak kell tulajdonítani, hogy a jötekonyági ügyek semmikép sincsenek szervezve eddig s minden egyes társulat vagy egyesület önállóan, a többiekre való tekintet nélkül működik, s nincs köztük semmi kapcsolat.

A nyomor enyhítését semmiféle törvény paragrafusa nem írja elő; de azért nem volt korcsak, amidőn tömegesen hagyták volna silynli a szegényeket és elhaltakat. Az optimisták tulajdonítsák ezt annak, hogy az emberi szív természetere szerint könyörületes, s irjanak ódát a diósítérésre. A nyantzanthropok pedig keressék ennek okát a csunya ünzésben, mely retteg az elégedetlen elemek ereitől s faragjának szatyraikat azok ostorozására, akik félelmükben az ellenségeiket gyarmolják. Akármiylen a rugó, az eredmény ugyanaz. A tömegnyomort nem hagyja orvosolatlanul a társadalom.

Az egész középkoron át, ismeretlen volt a nyomorok az a mélyesége és általánossága, a melyeket a mai nagy városokban tapasztalunk. A mai értelemben vett nagy városok nem is léteztek akkoriban. A jobbjágyról és szelléről pedig gondoskodott a földesura. A régebi századokban rabszolgájról is gondoskodott a gazdája. Mindegyik a saját, jól felfogott érdekében. Azok munkája fölött ő rendelkezett, né-i volt haszna belőle, ha emberei jól vannak táplálva és erősek. Mint a hogy gondoskodott háziállatainak egészségéről, jó ellátásáról, ugy ellátta jobbjágyait és rabszolgáit is.

A még régebbi Rómban az előkelő séhez tartozott, hogy minél több klient tartson maga körül valaki. A kiket ő etetett s a kiknek kötelességük volt őt mindenhová elkísérni s helyeselni és éjenezni, ha beszédet tartott a fórumon. S hogy a rabszolgának is minő módja volt, ha ügyeskedett, minálta a sok bizonyosság, a hatalmas diktátor, élet-halálának az ura, olyan háznak a földszintjén lakott, melynek első emeleti drágább lakását egy rabszolga bérelte. Narcyus vagy Paris rabszolgák közel fél milliót sester-czius vagyont hagytak maguk után.

Csak modern álomban van magára hagyva a szegény osztály. Megvan a teljes szabadsága — de belőltérve a közpályas szabadságát is. Értét van napjainkban nagyobb szükség a közjótékonyaság gyakorlására, mint máskor volt. Nem is tagadhatja senki, hogy soha se volt olyan idő, midőn annyi jötekonyági egyesület állott volna fen s midőn egyesek is annyit tettek volna a nyomor enyhítésére, mint a mi korunkban. De a mi társadalmunkban szervezni kell mindent, ha ezét akarunk émi s be kell osztani a rendelkezésre álló erőket és eszközöket. Mert másként az egyik éhezött egész a csömörlésig jóllakottak, a másik — talán épp az érdemesebb — pedig éhen hal.

A kinek bepillantása van a különféle jötekonyaság gyakorló egyesületek könyvébe, azok tudják jól, hogy az eredményes működést leginkább a professzionális nyomorok teszik nehezebbé. Azok a legnagyobbbb kiabálásokkal hívják meg a megok iránt a jöszívek számalát, akiknek eszökbé se jut, hogy munkával keressék meg a kenyérotket, akik ott vannak mindenütt, ahol egy adakozó kéz megnyitlik s akik elhalkodnak minden falaton, mely az éhezők kihegítésére van szánva. Ha semmi egyéb nem lenne is, az ezek ellen való védekezés is szükségessé lenne a jötekonyág szervezését. De vannak erre egyéb okok is. Azzal az időzattal, amelyet a mai társadalom e téren hoz, el lehetne émi nagyon könnyen, hogy Budapest senki se fejednek le éhes gyomorral, s mindenki befittetne naponta a szóját. Ma pedig egy álla dolog, hogy razzák alkalmával tragadórökből, csatornákból hozgatják elő a kichezett s lerongyoltott embereket.

A fővárosnak és a környéknek egyformán kötelessége lenne, hogy foglalkozzék a kérdés megoldásával. Mindkettőnek kisebb gondja is nagyobb enné! A főváros urai azon törik a fejöket, hol vehetnének fel újabb adóságot, s micsoda utazkba esmájának új közevetet. A kormány pedig eléggé el van foglalva azzal a nagy kérdéssel: hogyan törje meg az obstrukciókat. Egyiköt se lehet követelni, hogy oly bagatell-dologról is foglalkozzék, mint néhány ezer embernek a nyomora!

A függetlenségi eszmék győzelme.

— A rimaszécsi választás. —

Fáy István, a rimaszécsi kerület képviselője néhány héttel ezelőt lemondott mandátumáról. Lemondott azért, mert a választói nem tudtak abba belenyugodni, hogy Fáy István kilépett a függetlenségi pártból és annak határozatával szembebeléjezködött. Beszámolója alkalmával tudtára adták ezt neki és így gazdátlanul maradt a rimaszécsi mandátum.

A választást a mai napra tűzték ki. A Szederkényi-frakció elérkezettnek látta ezt az időpontot arra, hogy azt a mely frakció, amely az utóbbi hetekben közte és a függetlenségi párt között támadt, egy választási kampánnyal meg mélyebbé ássa. Fogott magának egy jelöltet és szembeállította a függetlenségi párt jelöltjével. Ha még ehhez hozzátesztük azt is, hogy a Szederkényi-csapat jelöltjét Fáy István, a volt képviselő, szívelellekkel támogatja; a ma jelöltöt rimaszécsi választás nem érdeketlen és igen tanúságos előzményét, rövidre fogva, elmondottuk.

Nos, a választás a Szederkényi-frakció jelöltjének igazán nevetéges vereségével végződött. Összeverbuált szavazatai alig voltak egy marokknal, ahhoz az impozáns, nagy többséghez képest, a mely a függetlenségi párt embertét győzedelmesen vitte ki a harchéből.

Latuja ebből az, a ki látni akarja, hogy azok a beszédek az ország közvéleményének megfordulásáról, bizalmatlanságról; szösztyarkodásról nem egyebek. A legelső alkalommal, a mikor a függetlenségi párt szembe került a Szederkényi-frakcióval, a közvélemény minden habozás nélkül, minden féltékeny kizárólag a függetlenségi pártban nyújtotta oda a győzelmet. Biztos tuducum ez a közlegő választásokra, a melyekre eddig sürü köd borult, de amellyeknek a körvonalai most már szabad szemmel is kivehetők.

Magáról a rimaszécsi választásról a következő távlatának számolnak be: A választás a legnagyobb rendben kezdődött, és a legnagyobb rendben folyt le. Háromszáz katonas és huszonöt eszdőr ügyelt a közbiztonságra. A függetlenségi párt jelöltje Draskóczy László, a Szederkényi-frakcióé pedig Balajthy Sándor volt. A Draskóczy-párt felvonulása impozáns volt és nagy iránnyal a lekésedés. A függetlenségi párt képviselőjében Szalay László képviselő és Pallay Sándor, a párt tiltára utaztak le.

10 órakor a szavazatok a következőképpen állottak: Draskóczy 140, Balajthy 11, Draskóczy 280, Balajthy 30.

először azért, hogy az intézkedések felvett státuszát a tanácsot ne nevezze meg a német tanács, másodsor azért, hogy az állépes a katonai intézkedések polgári intézkedések és az értekezési tárgyalások lehetségessé tételése. Ugy gondolom, ebben magában mindenesetre a magyar nyelvnek és a magyar állam kultúrájának fontosságának olyan elismerése foglaltatik. (Ugy van a jobboldalon) a mely abszolút nem hasonlítható össze azzal a beszéddel, amely a monarchiában élők nemzeti érzéseit nem hasonlítható részéről találkoznak. (Ugy van a jobboldalon).

De tovább megy a közös hadügyminiszter ur, beszél arról is, hogy szükséges, hogy a tisztikarban nem magyar állampolgár tagjai is mentül számokban tudják a magyar nyelvet és kielentést ad fazon meggyőződések, hogy igenis a hadseregnek fontos érdeke az, hogy sok nem magyar tiszt is tudja a monarchia zvezi massgebende Sprachet-ját: két irányad, vagy döntő fontosságú nyelvet.

Hát, engedelmel kérek, itt ismét a magyar nyelv fontossága van kiemelve szemben a nemzetiség nyelvével. (Ugy van a jobboldalon).

A szabadelvű párt programja.

En azt gondolom, hogy ezekből az idézetekből világosan következik, hogy egyáltalán nem lehetett szándék a közös hadügyminiszternek az, hogy a magyar nemzetet és annak nyelvét a nemzetiségeké az azok nyelvvel egy kalap alá vegye A fontosabb kérdés azonban az, hogy azok, amiket a hadügyminiszter ur a dolog érdeme, a tervezett reform részleteire vonatkozólag nem, ellentétben állana-e a szabadelvű párt programjával és azon kijelentésekkel, amelyek a kormány nevében e hában tenni szereztem. E itt, azt hiszem, nyugodt lélekkel mutatható, hogy azok a kijelentések, amelyek a magyar nyelvnek a közös katonai tanácsokban való tanítására vonatkozólag tettek, teljesen eddig egymást, a szabadelvű párt programjában foglalt nyilatkozatokat. Pedig először azért, mert egyszerűen a szabadelvű párt programjának idevonatkozó pontjai is abból indulnak ki, hogy a tanácsok jelentékeny része magyarul tanítassék legalább oly mértékben, hogy a bélop magyar nyelvét a nemzetiség nyelvvel ne akadályozza; ugyanezt ismétli a közös hadügyminiszter ur, mint egyik indokot, hogy ne akarja, hogy a bélop magyar nyelvét a nemzetiség nyelvvel akadályozza.

Másik kritérium a szabadelvű párt programjának az, hogy a kiképzett növendékek a magyar nyelvet teljesen bírák. Ha a közös hadügyminiszter ur azt akarja elérni, hogy a hadosztályok, vagy a katonai iskolák kiképzett növendékei magyar nyelven beszéljenek, vagy legalább valamilyen mértékben tudják a magyar nyelvet, akkor a magyar nyelvet teljesen tanítani kell. (Ugy van a jobboldalon) Azt, hogy lany tanítvány és mint tanítványok fogják magyarul tanítani, a hadügyminiszter ur egészen röviden említtette, egyenesen utalással arra, hogy még a magyar delegációban nem volt alkalma nyilatkozni. En egy tudom, hogy ebben a tekintetben a közös hadügyminiszter urnak szándéka és óhaja a magyar delegációban nyilatkozni s akkor lesz elkannak nyilatkozni — nemcsak a delegáció tagjainak, de a képviselőház tagjainak is, felismerve precíz s részletekbe menő véleményét.

Körm a tervezett nevelésügyi reform mérési felől. En teljes a nyugodt nyugodt azt, hogy ezek a részletes felhívások minden objektív ember teljes megyőződésével fogadják, hogy a hitelesben megálljanak vagy kételek vannak; adjanak rá alkalmat mentül előbb. (Helyeslés a jobboldalon). hogy ezek a felhívások-ot megadassanak (Helyeslés a jobboldalon) s ne akadályozzák azt, hogy a nevelésügyi reform a fontos lépések előbbre vitessék. (Helyeslés a jobboldalon). Mozgás és zaj a jobboldalon.

Nem aljakt újat annak, hogy a magyar nemzetnek ez a régi vágya megvalósuljon. (Felkiáltások hallatol: Hat tessék megvalósítani!) adjanak ide és alkalmat a magyar kormányra arra, hogy a katonai intézkedések felállítását a tárgyalt helyek kértérendezhessék és illetleg arra vonatkozó javaslattal elterjesztessék.

Es mind-nemkellő tegyek lehetné az, hogy a delegációban tárgyalások legyen ez a kérdés és a közös hadügyminiszter ur ott a havt az egyik, a magyar delegációban adhassa meg a felvilágosítókat; gyakorlatilag szigorú, de objektív kritikát tegyen a közös hadügyminiszter ur, mint a magyar kormány álláspontja felett, a mely ebben szolidaris a közös hadügyminiszter urval, de most általános vádak alapján ne igyekezzenek hátráltatni ezen kérdések megoldását. (Elenk helyeslés a jobboldalon).

Pitreich lojalitása.

Ezek után még a közös hadügyminiszter urnak ezen beszéddel kapcsolatban csak egyetlen egy kijelentést tessék. — Azon rövid idő óta, amióta szerencsém, vagy szerencsétlenségem van arról a helyről beszélni, számos fontos ügyben kellett a közös hadügyminiszter urral beható és bizalmas tanácskozáskor folytatnom. Eddig minden ilyen beszélgetésből, minden köztünk felmerült ügynek elindítva vagy előkészítve tárgyalásaid azon meggyőződéssel merítettem, hogy a közös hadügyminiszter ur egyfajta kiválóan kommersz katonai szakférfi (Mozgás a bal és a jobboldalon). Hallju! Hallju! (objektív) másfelől a közös kérdések tekintete a legnagyobb lojalitással minden ható gondola nélkül akceptálja a közös helyzetet, ahogy az törvények alapján fennáll. (Felkiáltások a jobboldalon: Majd megadjuk! Hallju! Hallju! jobboldalon). En minden jevenségből amelyet tapasztaltam, csak újabb és újabb bizonyítást látok arra, hogy a magyar nemzet érdekében is annyira fontos, nagy horderejű kérdéseket a hadseregnek kötelessége bizalommal, készséggel tárgyalni, hogy megoldani. (Helyeslés a jobboldalon). Ez is lehet egyik indoka annak, hogy én nem tudok egy beszédnek egyik vagy másik mód, kiragadni az összefüggésből talán kritika tárgyát képviselő kifejezések megkülönböztetni, de ha a maga egészében veszem ezen beszéd tartalmát, teljes meggyőződéssel látom azt a nagy haladást, mely ezen a terepen a hadsereg intéző körében tapasztalható. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon).

A hadsereg hágyományja.

Es végül még csak egyet. En nem követem a képviselő urat azon hosszú történelmi fejtegetések során, melyek a Háza utaltatják, de azt igenis megkívánom jelezni, hogy teljes joga van a közös hadügyminiszter urnak bizonyos nyugodt bizalommal és öntudattal hivatkozni a hadsereg hagyományaira (Eli-mondások balfelel.) igen minden hadseregnek, mely évszázadok óta fennállott, voltak dicshírvételei és voltak szomorú napjai, történelmi emlékek voltak fejtéséből és sötétebb napjai, beszámoltatást győzelmei és vereségei. Így van ez a mi hadseregünkkel is. Súlyosbítja a mi hadseregünk

helyzetét az a körülmény is, hogy fájdelem, a multban nem egyszer elemi erővel tört egymásra az uralkodóház fellegőse és a nemzet, a mi a kötelességteljesítésközvet és a kinos erkölcsi dilemmák legborzasztóbbait tómasztja éppen a hadsereg nézve. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon). Ezek kizárólag példák voltak, sőt lapok a hadsereg történetében, olyanok, a melyekből a szenvedély tüzet is fel lehet lobbantani. De azt hiszem, hogy nem tesz hazafias szolgálatot, aki ezeket a lapokat azon ez-iből tanulmányozza. A ki azonban abból a célból forgatja ezen lapokat, hogy tanulságot merítsen azokból, hogy azokból tanutást keresen a jövőre, az levonhat belőlük két tanulságot. (Hallju! Hallju!) Levonhatja először azt, hogy mindig sápalatos félreértések, tévedések és végzetes szerencsétlenségek voltak azok, a melyek szembeállították a királyt és nemzetet, veszdlyt hoztak úgy az egyikre, mint a másikra és hogy keresni kell uralkodóknak és nemzetnek, hogy kerüljék a jövőben ezeket az összeütközéseket. (Ugy van! a jobboldalon). A másik tanulság, melyet levonhatunk, hogy a megpróbáltatások ezen kizárólagosában is a hadsereg tagjainak beállása, kötelesség-érzete, hősege, férfian, becsületesen állotta ki a tűzpróbát. Erre teljes joggal, teljes önról-tal hivatkozhat a hadsereg tisztikara ma. Es higgyék meg nekem akkor, ha a hadsereg tisztikarát katonai becsületességében megcsúztat, ezt csorbítani akarjuk, egyfelől rossz szolgálatot teszünk az országnak. (Zaj balfelel. Hallju! Hallju! jobboldalon). másfelől elcsúszhat a magyar nemzet egyik legzesebb tulajdonságával, az ellenfelel szemben nyitároló magyar lojalitassal.

Ajánlom a javaslatot elfogadásra. (Zajos helyeslés és éljenek jobboldal).
Elnök: A vitát holnapra halasztja. Jelenti, hogy gróf Tisza miniszterelnök indítványt adott be, hogy a jelen javaslat tárgyalása alatt 3 óráig tartassék az ülés. Az indítvány fölött a holnapi ülés végén szavaz a Ház. Bemutaja Sándor Janos bélop államiútkar vezetője, melyet az általános igazoló bizottságnak adnak ki. Az ülés 2 órakor bekezesli.

Budapest, január 14.

A képviselőház pénteken délelőtt tíz órakor ülést tart.

Bizalom a függetlenségi pártban. A rimaszécsi függetlenségi párt nevében dr. Szeless Ödön, a putnoki függetlenségi választópolgárok nevében pedig Hevesy Benecik volt országgyűlési képviselő táviratilag tanácsolhatatlan bizalmuknak és ragaszkodásuknak adott kifejezést a függetlenségi párt és annak elnöke, Kossuth Ferencz hánt, akiknek a politikáját mindenben helyeslik.

A háromzseki főispán állás. A Potsa József halálával megüresedett háromzseki főispáni állást gróf Haller Jánosnak fogják betölteni.

A tisztviselők pótléka a főrendiházban. Az állami tisztviselők pótlékára vonatkozó törvényjavaslatot a képviselőház elnöksége ma átküldötte a főrendiház elnökségének, s a főrendiházban azonnal intézkednek, hogy a törvényjavaslat mielőbb plenáris tárgyalás alá vehetessék. A főrendiház pénzügyi bizottsága már holnap délen ülésezik, hogy a törvényjavaslatot tárgyalás alá vegye. Ezen az ülésen fogják tárgyalni a főrendiház számadásait és a főrendiház tisztviselői adandó fizetési pótlék kérdését is. A képviselőházi tisztviselők a pótlékat a mult év utolsó napjaiban megkapták, a főrendiházban azonban a dolog csak most fog elintézésre nyerni. A plenáris ülés, a mely az államtisztviselői fizetéspótlékára vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalja, a jövő hét elején lesz; az ülés napja még nincs megállapítva.

A töt képviselő. A pozsonyi ügyvédi kamaránál fogyalmi h. tötésy Vesz-országy Ferencz nagyszombati ügyvéd, a nyitváromnyi szentkerület országgyűlési képviselője elien az 1874. XXXIV. törvényozók 68. szakaszának b) pontja alapján a fogyalmi újarast elterjedte és erről a pozsonyi királyi ügyész-seg-terjesztette. Vesz-országy a választás alatt gondolt programjában ez-olyan kifejezéseket használt, a melyekből az ügyvédi kar becsületét és tekintélyét sérlette és ezáltal tisztelgére és bizalomra méltatlanná vált. Beszédében a többiek között ezeket mondta: — Ne választassatok képviselőnek ilyen ehé-köröszokat, sikkasztókat és áruhatat, hanem csak töl embert.
E kifejezéseivel a tötöket a magyarok ellen üggetta, a mi mint ügyvédnek súlyos beszámítás alá esik, mert azaz sokkal nagyobb hatással van a népre, mint más emberek.

Tisza védi Pitreich.

— A párvok hangulata. —

Tisza ma felállott a parlamentben, hogy visszautasítsa a magyar alkotmány elleni intézkedést és megvédte — Pitreich hadügyminisztert.

Tiltakozni kellett a dicsért.
A megbántott önérzet felháborodásának kellett volna kizogni a szavaiól s az oppositívizmus ravaszságai jutottak beszédeben kifejezésre.

Tisza István úgy akarta megoldani a feladatát, hogy keresett a hadügyminiszter beszédeben néhány frázist, a melylyel azt akarta kisütni, hogy vannak Pitreich expozéjának olyan részei is, a melyek nem ellenkeznek az ő programjával.

Ez volt a mai felszólalásnak minden eredménye, s a miniszterelnök megatartása mód nélkül deprimalta a képviselőház összes tagjait pártkülönbség nélkül. S még inkább alantjáró a beszéd értéke. Ha konstátáljuk, hogy teljesen hamis premiszszákból indult ki s erőszakosan olyan állításokat adott a közös hadügyminiszter szájába, amiket az egyáltalán nem mondott. Hamis volt a premiszsa s hamisak az a konklúzió is.

Hogy milyen módszerrel dolgozott ma a felelős magyar miniszterelnök, azt eléggé

megvilágítja, ha csak röptiben néhány állítást, a melyet Pitreich szájába adott, összehasonlítjuk a hadügyminiszter beszédekének idevonatkozó részével.

Tisza István... (a hadügyminiszter beszédeké) éppen abban a mondatában, a hol a Nation kifejezés előfordul, elfordul az is, hogy a közös hadseregben egyik Nation vagy nemzet sem akarja elnyomni a másikat.

Szóval: a hadsereg magyar tagjai megvédelmezték Tisza szerint a germanizálástól.

Pitreich beszédeinek ez a passzusa azonban így hangzik:

... nem hisszük, hogy a hadseregben az egyik nemzet tagjai a többi fölé emelkedjenek.

Hát Pitreich egészen másképp vélt azt, a mit mondott, mint a hogy Tisza a szájába adja...

Tisza István... a hadügyminiszter kijelentést ad meggyőződésének, hogy igenis a hadseregnek fontos érdeke az, hogy sok nem magyar tiszt is tudja a monarchia zvezi massgebende Sprach-et: két irányad, vagy döntő fontosságú nyelvet.

Pitreich a „massgebende Sprache“-ról így nyilatkozik: „minden nevelés és képzésintézetben minden növendéket egy nem német nyelvre is tanítsanak.“

Hát a pontosítás itt sem éppen egészen egyforma...

Tisza... egyáltalán nem lehetett szándék a közös hadügyminiszternek az, hogy a magyar nemzetet és annak nyelvét a nemzetiségeké az azok nyelvvel egy kalap alá vegye.

Ezt Pitreich így nyilatkozza: — az osztrák-magyar hadsereg néphadserege, de sem német, sem magyar, sem cseh, sem lengyel stb. néphadserege, ha nem az összes nemzetek közös hadserege.

Ezek az első pillanatra szembeeszköz fordítések. Persze, ilyen körülmények közt az ellenkeznek nemcsak Pitreich, hanem Tisza ellen is kell akciókat irányítani, aki főformán szolidaritást vállal Pitreichel. Mindenesre nagy baj, hogy az ellenzék kezébe nagyon megkötött az obstrukció dühöngése, mert a már igazán aggasztó politikai helyzetben minden politikussal kell, hogy találkozzék még annak látszatától is, hogy az obstrukció malmára akarja hajtani a vizet.

Pedig Pitreich és Tisza ezt eszelelték: az obstrukciónak bőven jutott anyag a beszédekükből. Konstátáljuk mindjárt: a Tiszából még inkább, mint a Pitreichéből...

A politikai pártok hangulata természetesen teljesen Tisza mai beszéde hatása alatt áll. Legkevesebb jelemtkzik ez szemmelhatólag a szabadelvű pártkörben, a hol Tisza István, Ploz Sándor, Hieronymi Károly és Tullian Béla miniszterek azon fáradoztak, hogy Szederkényiéknek azt a hírszerelést száfóják meg, hogy Tisza és Lukács, meg Ploz Sándor összekülönbözött.

— Nem igaz.
— Szenzáció-hajhászás.
— Ne üitetek fel nekik! — mondogatták (Ploz is) s a honatyák nagy része hitt a megnyugtató kijelentéseknek.

A szkeptikusok (tagadni ezt sem lehet) tamaskodtak a czáfolatban. Összebujtak az olvasó-teremben, kezükbe vették az esti lapokat, a melyek a czívdás híret lenyomaták s elmelkedtek:
— Mit kerestek itt tegnap este Wekerle? Mért jött fel, mikor már hetek óta nem jött nálunk?
— Erre még csak kaptak választ. A volt miniszterelnök a regnikoláris bizottságnak elnöke tudvalegőleg s keresve se találhattak a megnyugtató jobb feleletet:
— A horvát pénzügyi egyezmény miatt jött Tiszához, sőt hallották is, hogy erről beszélgettek.
— De mért nincs itt ma Lukács László? Mért nem jött fel, hogy személyesen czífolja meg a kellemetlen hírt.
Erre már nem tudtak válaszolni. Sőt ettől fogva már ebben a tenorban folyt a beszélgetés is. Olyan nyilatkozatokat hallottunk, hogy elégre nem volna meglepő, ha Tisza Istvánval nem minden minisztertárs tudna megérni. Tisza István, amióta kormányra lépett, akárcsak az atja, a szakmiszterek minden fontosabb dolgába beavatkozik, ami különösen a régi minisztereknek nem igen tetszik természetesen.

Ezeknek a vélekedéseknek daczára is a nagy többség nem adott hitelt az összekülömbözés hírének. Am azt Lukács Lászlót holnap százan is megfogják kérni, mondaná meg az igazat — bizalmasan.

Hogy a hír a reggeli lapokba be ne vegye magát, a miniszterelnök még az éjszaka folyamán kiadta a Budapesti Tudósítóban a következő felhívástól czáfolatot:
A megszorult szenzáció-hajhászat kinos verődesében ma azt a hírt találja fel, hogy a kabinében egyenlenségek törték ki, és hogy a miniszterelnök már fel is ajánlotta Wekerlének a pénzügyi tárczát.
Beavatott politikai körökben az egész hirt elejétől-végéig yerek-s mesebeszédnek mondják. A miniszterelnöknek Pitreich beszédére adott válasza a kilepettek körében ugyanazokat az érzéseket váltotta ki, mint tegnapi

nap a Pitreich szava. Sehoggy sincsenek meglepedve a miniszterelnök legújabb kijelentéseivel. Övatosságát, a melylyel vigyázva kerülte, hogy bármit is mondjon, megfutamodásnak nevezik. Többen rá akarják venni Apponyi grófot, hogy felszólaljon (ambátor gróf Batthyány Tivadár ebben az esetben sem mond le a szólas jogáról) s lehet, hogy megteszi.

Egy nemzeti díszidens így fejezte ki a társai vélekedését Tisza mai beszédeiről:

— Azt vártuk, hogy Tisza visszautasítsa Pitreich beszédét. Ehelyett mentegette, azzal védte, hogy katonától nem lehet mást várni. Csakhogy Pitreich a delegációban nem katona, hanem miniszter, aki felelősséggel tartozik és akinek nem lehet mentsége az, hogy katona lévén, nem ismerheti a törvényt. No hát még kell mutatni Pitreich urnak, meg Tiszának is, hogy aki miniszter, annak respektálnia kell az alkotmányt, ha katona is.

Ugronék közt tartja legerősebben magát a kabinében beállott ellentét híre. Es Ugron Gábor az — hír szerint — a ki a Tisza—Ploz—Lukács konfliktusról tud és beszél. A harcosok minden czáfolat ellenére is fontartják értesüléseiket, de hozzáteszik, hogy nem lehetetlen, hogy a konfliktus nem vezet szakításra.

Holnapi napra készen tartanak az egyezményt s örülnék Pitreich beszédekének, a mely dus támadó anyagot nyújt a felszólalóknak.

A rimaszécsi választás eredménye alaposan lehangoita Ugronékat. Maguk sem hittek, hogy jellejtük kétszáz szavazathoz sem jut s hogy a függetlenségi párt zászlaja körül ilyen frapános többség fog tömörülni.

A függetlenségi pártban nagy a felháborodás Pitreich és Tisza beszéde miatt és Bakonyi Samu, aki holnap az újonez megajánlás általános vitája keretében felszólal, eles szavakkal ad ennek kifejezést.

KÖZELETÜNK.

Az idén nem voltak ezidegi Budapestben melegebb szobák. Kar. És orihetetlen is, hogy miért nem voltak. A hideg az idén is nagy, semmivel sem enyhébb, mint máskor szokott lenni. Azoknak az embereknek a száma pedig, akiknek nincsen otthonuk, egyáltalában nem apadt. A rendőrségi iratok tesznek róla tanuságot. Az időközönként tartott razzák alkalmas szavazal fogják össze az olyan embereket, a kiknek az a bűnik, hogy nem tudnak lakást tartani.

Miert kének tehát az idén a melegebb szobák felállításával? Hiszen nehezebb volt azokat megalkotni abban az időben, midőn ezt az intézményt még senki sem ismerte nálunk, minsem fentartani később, mikor annak üdvös volta és szükségessége kintint. Egy jótékonyági intézmenyt meg nem honosítani az: még semmi rossz dolgot se jelent. De egy már létező ügyet beszűntetni — ha szükség van rá — hiba, sőt bűn.

Vagy megfogytokozott volna Budapest polgáraitban a reznyét mások nyomorúsága iránt? Ahg hihető, bár nem lenne csoda. Nem lenne csoda annyiban, mert mindálynk nem a jöttet szokás nézni, hanem a jövőt személyt — nem-e lehetne rábizonyítani, hogy aljas czélatok vezetik. A szabadkőműveseket például legyalázzák majd minden napon, pedig működésükből csak az a nyilvánvaló, hogy a nyomor enyhítésére ok maguk négy annyit tesznek, mint az egész többi társadalom.

De a nyomor iránti meleg részvét se ki nem halt, se meg nem fogytokozott a fővárosban. Bizonyos az, hogy egyre szaporodnak a jótékonyági egyesületek, s majdnem valamennyi sikerrel működik. Legújabbban is alakult egy, mely egyik feladatul tűzte ki azt is, hogy szervezze, szervezi a jótékonyág gyakorlását.

Erre igazán nagy szükség van. A melegebb szobák beárásit is egyenesen annak kell tulajdonítani, hogy a jótékonyági ügyek semmiképp sincsenek szervezve eddig s minden egyes társulat vagy egyesület önállón, a többiekre való tekintet nélkül működik, s nincs közöttük semmi kapcsolat.

A nyomor enyhítését semmiképp törvény paragrafusa nem írja elő; de azért nem volt korszerű, amióda tömegesen hagyták volna silynli a szegényeket és elhagyottakat. Az optimisták tulajdonítják ezt annak, hogy az emberi szív természetesen könnyörületes, s irjanak ódat a dicsőítésére. A myzanthropok pedig keresnek ennek okát a csunya önzésben, mely retteg az elégedetlen elemek ezreitől s faragjának szatyrákat azok ostorozására, akik félelmökben az ellenségeiket gyámolítják. Akármiylen a rugó, az eredmény ugyanaz. A tömegnyomor nem hagyja orvosolatlanul a társadalmat.

Az egész középkoron át, ismeretlen volt a nyomornak az a mélysége és általánossága, a melyeket a mai nagy városokban tapasztalunk. A mai értelemben vett nagy városok nem is léteztek akkoriban. A jobbágyról és zsellérről pedig gondoskodott a földesura. A régebi századokban rabszolgájáról is gondoskodott a gazdája. Mindegyik a saját, jól felfogott érdekében. Azok munkája fölött ő rendelkezett, ne-i volt haszna belőle, ha embereit jól vának táplálni és erősek. Mint a hogy gondoskodott háziállatainak egészségéről, jó ellátásról, úgy ellátta jobbágyait és rabszolgáit is.

A még régebbi Rómában az élkelő séhez tartozott, hogy minél több kienst tartson maga körül valaki. A kiket ő etette s a kiknek kötelességük volt őt mindenhorá elkisérni s helyeselni és éljenzni, ha beszédet tartott a fórumon. S hogy a rabszolgának is minő módja volt, ha ügyeskedett, mutatta a sok bizonyosság, a hatalmas diktátor, élet-halálnak az ura, olyan hízhat a földszintjén lakott, melynek első emeleti lakásába lakott egy rabszolga bérelte. Narcys vagy Paris rabszolgái közel fél milliórd sester-czius vagyont hagytak maguk után.

Csak modern álamban van magamaggyva a szegény osztály. Megvan a teljes szabadsága — de beelőrtve a koplálás szabadságát is.

Ezért van napjainkban nagyobb szükség a jótékonyúság gyakorlására, mint máskor volt.

Nem is tagadhatjuk senki, hogy soha se volt olyan idő, midőn annyi jótékonyági egyesület állott volna fen s midőn egyesek is annyit tettek volna a nyomor enyhítésére, mint a mi korunkban.

De a mi társadalmunk szervezni kell mindent, ha ezét akarunk érni s be kell osztani a rendelkezésre álló erőket és eszközöket. Mert másként az egyik chözött egész a csömörkéség jölkakott, a másik — talán egy az érdemesebb — pedig éhen hal.

A kiknek beállítása van a különféle jótékonyági gyakorlati egyesületek könyvébe, azok tudják jól, hogy az eredményes működést leginkább a professzionális nyomorok teszik lehetővé. Azok, akik a legvárosabb kiabálásokkal hívják meg nekünk iránt a jószívűk százmál, akik nekünk eszükbe se jut, hogy munkával keressék meg a kenyerüket, akik ott vannak mindenütt, ahol egy adakozó kéz megmozlik s akik elkapkodnak minden falatot, mely az éhezők kielégítésére van szánva.

Ha semmi egyéb nem lenne is, az ezek ellen való védekezés is szükséges lenne a jótékonyág szervezését. De vannak erre egyéb okok is. Azaz az áldozattal, amelyet a mai társadalom a téren hoz, el lehetne érni nagyon könnyen, hogy Budapestben senki se fekdjék le éhes gyomorral, s mindenki befittetné naponta a szóbát. Ma pedig úgy áll a dolog, hogy razzák alkalmával trágyagödörök, csatornákból húzógtatják elő a kiehett s lerongyolódott embereket.

A fővárosnak és a környéknek egyformán kötelessége lenne, hogy foglalkozzék a kérdés megoldásával. Mindkötőnek elcsúsz gondja is nagyobb ennél! A főváros urai azon török a fejüket, hol vehetőnek fel újabb adóságot, s micsoda utazóká csináljanak új közevetet. A kormány pedig eléggé el van foglával azzal a nagy kérdéssel: hogyan törje meg az obstrukciót. Egyikütl se lehet követelni, hogy oly bagneté-dologgal is foglalkozzék, mint néhány ezer embernek a nyomora!

A függetlenségi eszmék győzelme.

— A rimaszécsi választás. —

Fáy István, a rimaszécsi kerület képviselője néhány héttel ezelőtt lemondott mandátumáról. Lemondott azért, mert a választó nem tudtak abba behatnyugodni, hogy Fáy István kilepett a függetlenségi pártból és annak határozatával szembe helyezkedett. Beszámolója alkalmával tudtára adták ezt neki és így gazdátlanul maradt a rimaszécsi mandátum.

A választást a mai napra tűzték ki.

A Szederkényi-frakció elérkezettnek látta ezt az időpontot arra, hogy azt a mely árkot, amely az utóbbi hetekben közte és a függetlenségi párt között támadt, egy választási kampánnyal meg mélébbedt ássa. Fogott magának egy jelöltet és szembeállította a függetlenségi párt jelöltjével. Ha még ehhez hozzátesztük azt is, hogy a Szederkényi-csapat jelöltét Fáy István, a volt képviselő, szívet-lelekkel támogatja: a ma lejártott rimaszécsi választás nem érdekelten és igen tanúságos előmenyeit, rövidre fogva, elmondottuk.

Nos, a választás a Szederkényi-frakció jelöltjének igazán nevétség vereségével végződött. Összeverhetetlen szavazatai alig voltak egy marokkál, ahhoz az impozáns, nagy többséghez képest, a mely a függetlenségi párt embereit győzedelmesen vitte ki a harezéből.

Lautaja ebből az, a ki látni akarja, hogy azok a beszédek az ország közvéleményének megfordulásáról, bizalmatlanságáról: szösztyarkodásnál nem egyebek. A legelső alkalommal, a mikor a függetlenségi párt szembe került a Szederkényi-frakcióval, a közvélemény minden habozás nélkül, minden félreértést kizárólag a függetlenségi pártnak nyújtotta oda a győzelmet. Biztos íudicium ez a közlelő választásokra, a melyekre eddig sürü köd borult, de amelyeknek a környálai most már szabad szemmel is kivehető.

Magáról a rimaszécsi választásról a következő távlatinak számolnak be:
A választás a legnagyobb rendben kezdődött, és a legnagyobb rendben folyt le. Háromszáz katonas és huszonöt esendőr ügyelt a közbiztonságra. A függetlenségi párt jelöltje Draskóczy László, a Szederkényi-frakcióé pedig Balajthy Sándor volt. A Draskóczy-párt felvonulása impozáns volt és iránnyában a kellesedés. A függetlenségi párt képviselőben Szalay László képviselő és Pally Sándor, a párt tiltkára utaztak le.

10 órakor a szavazatok a következőképpen állottak:

Draskóczy Balajthy	140
Balajthy	11
Draskóczy Balajthy	280
Balajthy	30

12 órákor:
Draskóczy 450
Balajthy 40

szavazatot kapott.

Fél 1 órákor Balajthy visszalépését jelentette be, amelyet azonban az elnök formai hibák miatt nem fogadott el. Így tehát a szavazást folytaták.

2 órákor:
Draskóczy 835
Balajthy 80

A zárót este hat óra tüzte ki a választási elnök, amelynek letételével az eredményt a következőkben hirdette ki:

Draskóczy kapott 1116 szavazatot, Balajthy pedig 172 szavazatot.

Mintegy 500 Draskóczy-párti le sem szavazott.

Békítik az elefenteleket.

Közenjárók Japán és Oroszország közt.

A mai nap jelenti a háborús bonyodalom legnagyobb homályát és egyszerűen legbizonytalanabb dátumát. A legérdekesebb tudósítás az, a mely Párisból érkezett és arról szól, hogy a francia kormány — állítólag az angol kormányval egyet érten — az orosz-japán bonyodalomban intervenciót akar. Lehetőség, hogy a mar nagyon kielesedett orosz-japán konfliktusnak ez a közbenjárás más irányt fog adni, de a legnagyobb szkepticizmussal kell még mindig fogadni azt, hogy ez az irány a béke felé való hajózást jelenti. Franciaország van első sorban érdekeltve a háborúban. Tiszában vannak Franciaországban azzal, hogy az a tízenhárom milliárd orosz érték, a mely ott forgalomban van, veszélyes meggy, ha Oroszország mint vesztes kerül ki a tengeri háborúból. Már pedig azt is tudja a francia kormány, hogy Oroszország nincs elkészülve a tengeri háborúra, míg Japán már minden pillanatban készen van teljes tengeri haderővel harcra menni. Eppen ezért kérdés, hogy a francia intervencióknak milyen sulya lesz, ha egyáltalában a kormány a közbejöttére elhatározza magát és megnyerheti e célra az angol kormányt.

Egyébiránt Konstantinápolyból is érkeznek jelentések, amelyek az európai helyzetet még inkább jellemzik. A szultán ugyan-úgy a távol Keleten kifejlődő háborús bonyodalomra a legnagyobb feszültséggel és félelemmel figyel. Attól tart, hogy háboru esetén Oroszország minden erejét Keletáziára gyűjti össze, minél előbb a Balkán igató elemei újra akciójába léphetnek és hogy nevezetesen Bulgária az alkalmat fel fogja használni, hogy Törökországot megtámadja. Ez a félelem meglehetősen indokolt. A Balkán a tízezer még korántsem aludt el, csak lappangott mostanáig és lappang tovább is, mindaddig, amíg a veszedelmes elemek az időt elérkezettnek nem látják, hogy újra kilépjenek a porondra, tüzzel és füsttel töltve be az egész Balkánt. Oroszország elfoglalására folytan pedig nagyon is könnyen vérszemét kaphatnak ezek az elemek is — mint minapi cikkünkben rá is mutatunk — a forradalmi láz, mely a Balkán népeit elfogja és a felzúgott folyton terjedőben — könnyen újra kitörhet, ha az orosz kolosszus Kelet-ázsiai akciójára folytan a távol Kelet vizein központosítja hadierőjét.

Mai távirataink a Kelet-ázsiai helyzetéről ezeket a híreket hozzák:

A békítők.

Páris, jan. 14.

A "Matin" értesülése szerint a francia kormány hajlandó az angol kormányval együtt az orosz-japán konfliktusban intervenciót. Mind a két kormány különösen Japánhoz akar fordulni, mert úgy látszik, hogy Japán mindent megkapott, a mit el akart tenni. Más forrásból azt jelentik, hogy Franciaország és Anglia közös intervenciója még eddig nem jött szóba, de nem lehetetlen, mert Delessé külgügyminiszter kijelentette, hogy minden lehető el akar követni a béke biztosítására.

Delessé külgügyminiszter egy újságíró előtt következőképpen nyilatkozott a Kelet-ázsiai helyzetről:

— Erősen bízom benne, hogy lehetséges lesz a békét fenntartani; sohasem voltam peszimizista és ma még kevésbé vagyok az, mint valaha.

London, jan. 14.

Az orosz nagykövét ma is ötvenegy óráig tanácskozott Landsdowne külgügyminiszterrel a francia-angol közbenjárás dolgában.

Páris, jan. 14.

Egy kommuniké, a mely nem a Havas-ügyről szól, ered, azt mondja, hogy egy reggeli lap Franciaország és Anglia barátságos intervencióját küszöbön állónak mondja a célból, hogy az orosz-japán konfliktus békés elintézését hozza létre. Az idevonatkozó híresztelések koraiak. Bizonyos, hogy szívesen fogadnák francia diplomata körökben a francia-angol közbenjárást, a melynek célja a béke fenntartása volna. Lehetséges, hogy a két érdekelt hatalom között ez ügyben történt véleménycsere.

Páris, jan. 14.

A Matin megbízható közlés alapján megértesíti azt a hírt, hogy Franciaország hajlandó csatlakozni az angol kormányhoz a végül, hogy Kelet-Ázsiában gyakorolja a barátságos közbenjárás ama nem, melyet a hági tanács-konferencia jószolgálatnak jelölt meg. Diplomata körökben azt hiszik, hogy a közös angol-francia akciónak van kikötése eredményre. Japán nem lehet a szövetséges Angliával szemben gyanakvó és miután az 1902. évi francia-orosz egyezmény nem érdekelte a kérdésben és a nevezett egyezmény a jelen vitás helyzetre nem is alkalmazható, nem emelhetne Japán kifogást az intervenció ellen. A két közbenjáró hatalom főképen Japánhoz fordulna. Úgy látszik, hogy a Japán kormány anélkül, hogy oroszok eszközökkel kellett volna megelégednie, mindent elcél, amit kívánt. A párisi követségen egy hírlapi tudósítónak kijelentették, hogy ha ilyen intervenció történik, Tokióban rokonszemes felvételre találna; azonban attól félnek, hogy Oroszország a közvetlen tárgyalásokba beállított szünetet hadikészületeinek tökéletesítésére használná fel. Az orosz nagykövetség Japán aggodalmát alaplatannak mondta, mert Oroszország védekező készülése teljesen elegendő és a császár politikája határozottan barátságos.

Japán válasza.

Newyork, jan. 14.

Az Associated Press jelenti Tokióból tegnapi: Komura külgügyminiszter tegnap ki hallgatásán volt a császárnak és látogatást tett Ito marqui-nal, Kocura miniszter elnökkel és báró Rosen orosz követnél. Azt hiszik, hogy Komura személyesen adta át báró Rosen orosz követnek Japán feleletét az orosz jegyzékre. Hir szerint a felelet nem ultimátum és mérsékelt, bár határozott hangon van szerkesztve és kiemelten tárgyalja a koreai ügyeket.

London, jan. 14.

A japán kormány válaszcikkéről az állhatatik, hogy hangja nagyon lélek. Formája pedig igen szeretetreméltó. Tokióból felhívatlanosan jelentik, hogy a japán kormány rendkívüli erőfeszítést tesz a békés kibontakozás érdekében, de jegyzékében felreérthetetlenül ismétli, hogy Japán feltétlenül ragaszkodik eddig elfoglalt álláspontjához.

Tokió, jan. 14.

Az európai lapok több közleményt hoznak Japannak Mandzsuországra vonatkozó állítólagos követeléseiről, melyet itt nagy meglepetést okoztak. Japán sohasem kérte Mandzsuországot kiürítését, sőt elismerte Oroszországnak kiterjedő érdekeit és ama jogát, hogy érdekeit megvédelmezze, csak azt követelte, hogy Oroszország az önkényesen tett igéreteit Kinának Mandzsuoriában való területiális sértettségének tisztelben tartására vonatkozólag be is tartsa. Ezenkívül Japán csak a nemzetközi kereskedelemre vonatkozó szabadságot követelte.

Az érdekeltek.

London, jan. 14.

A "Times" közlése a kínai-japán kereskedelmi szerződés teljes szövegét. A szerződés tízenhárom szakaszból áll, a melyek közül az első kilencz-dik és tizedik fontos a mostani válságra. Az első és kilencz-dik szakasz azt rendeli, hogy Japán alattvalók bármilyen kereskedelemmel, vagy iparral foglalkozhatnak, mindazokban a kiváltságokban és előjogokban részesüljenek, a melyeket Kína bármely más hatalom alattvalóinak ad. Ezek a szakaszok Mandzsuországra is vonatkoznak, a melyet a szerződés Kína integráns részének mond s ezt fejezi ki a tizedik szakasz is, a mely szerint Kína megengedi Japannak, hogy Mukdenben és még két más mandzsu városban konzulátust állíthasson fel. A kínai kormány a kínai területen tartózkodó japán alattvalók részére exterritorialitást és a konzuli bíróságok illetékességét biztosítja. A kereskedelmi szerződésnek ez a része az, a melyet Oroszország semmiképen sem akar megengedni. Oroszország kijelentette, hogy mindenkor hajlandó ugyan más államok polgárainak exterritorialitást állítani a mandzsuországi szerződéses kikötések elismerni, de semmiképen sem engedi meg ezt a különállást a japán alattvalók részére.

London, jan. 14.

A koreai császár ediktumot tett közzé, melyben kijelenti, hogy a lakosság gyöngesége következtében az ország tönkře fog menni. A császár palotában nagy az ijedség. Az orosz követ védelemre esztőre a császárnak a maga hazát ajánlotta fel menedéket. — Braun, amerikai vámfőbiztos szemlélt tartott a fővárosban levő het- ezer katonán és elszedette tőlük az éles lötlést.

London, jan. 14.

A háborús hírek nem maradtak hatás nélkül a Balkán mozgalmaira. Macedóniából érkezett beavatott emberek azt állítják, hogy tavasszal feltétlenül kiüt a fölkélek.

London, jan. 14.

Mig a Gibráltárból tegnap azt jelentették, hogy az egyik japán páncélos hajó már avizáltak, ma azt táviratozzák Port-Szaídból, hogy az egyik páncélos hajó odáérkezett, de még nem mehett át a csatornán, mert előtte megy az orosz földközi tengeri hajórajnak egy része.

Tienon, jan. 14.

A vasúti igazgatóság tegnap Niucsangból táviratot kapott, amely szerint Oroszország az ottani helyőrséget a legközelebb jövő napokban 2000 emberrel erősíti meg.

MOZGÓ KÉPEK.

A gyermeklélek tüköréből.

Szegény kicsikék! Milyen korán megismerkednek az élet mostohaágával! Szeretném megismertetni szőke fejüket, megismerem a fűcsokrákat és szinte bocsánatot kérek tőlük azért a sok igazságtalanságot, a mit szeszélyes anyák, haragos apák, epés nevelők követnek el ellenük!

Nincs az a dusan megrakott karcsónyja, nincs az a gondatlan vakáció, nincs az életnek minden öröme, a mi az ártatlan gyermekszív méltatlan bánatáért, forró könyvéért és első csalódásáért kárpótlást adhatna.

Minden pályára nevelnek bennünket. Még az utcaszepőt is kioktatják tendőre. Miért éppen a legzsebébb, a legkevesebb, a legfontosabb kötelességeinket némes tanfolyama: a szülői kötelességek.

Az állatok a velük született ösztönből lesznek gyöngéd szülőkkel! A legkisebb agyi modért és a legvégrezöbbs fenevad is odaadó szeretettel, előrelátással, Gofelátózással neveli föl kicsinyeit. Mennyit tanulhatnak tőlük!

De mikor mi nem tanulunk látni, hallani, érezni? Nem tudunk a gyermekszívben, a gyermeklélekben olvasni! Már első sírása félrevezet. Már első szavát nem értjük meg.

Szeretünkben se vezet gondó közás, szigorúan nincs következtetés, nevelésünkben nincs rendszer.

Csak a külső jelek után itélünk, nem tartjuk érdemesnek az okokat is kutatni. Hibát látunk sokszor ott is, ahol betegséggel álnak szemben és büntetünk, amikor gyöngyünk kellene.

Keserű könyv gyömlök szemembe, amikor azokra a szemrehányó gyermekszemekre gondolok, melyek némán panaszkodtak:

— Ártatlanul büntetél! Nem merek szólni, mert újra büntetél! De megbocsátok, mert azért mégis szeretlek és tudom, hogy mégis szeretsz! Miért van az, hogy olyan sokszor nem ért meg egymást gyermek és szülő?

A legelső hibáit ott követjük el, a mikor gyermekünk elméjét túlságosan korán iparkodunk fejleszteni... és legelőször, tudatlanul, kontár módon, ferde irányban fejlesztjük. Nem bízzuk a természetbe, hogy a rendes lassúsággal érlelje meg, mint a hogy a hibát virággá, a virágot gyöngyöcskévé fejleszti: hanem a mi türelmetlen, idősebb szülő hiszégünkben sánya testű, beteges lelkű kora-véneket nevelünk belőlük.

Hány olyan tükör lelkű szülőbetegségnek vagyunk okozói, melyeket később gyöngéd gyöngyös helyett kerekellen szigorral akarunk karantni, s e helyett csak újabb betegségeket oltnak belőlük.

Az iskolázás, társadalmi viszonyainkál fogva, a szegény kicsikék elengedhetetlen kínzása. Milyen óvatosan kellene ezt a természet rendelkezését annyira ellenkező nevelési eszközt alkalmaznunk! Gondoskodni bőles fokozásról, tapintatos beosztásról, az elme helyes pihentetéséről, a test edzéséről.

És talán nem a legutolsó sorban: a gyermek kedély derűjéről. Hiszen a növény is csak úgy él, ha a napsugár ér, melegséget körül... s mi felnőttek is csak akkor végzünk jó munkát ha kedveljük fogunk hozzá, ha elismerés buzdít, ha a siker lelkesít.

Némely gyermek átérzi, hogy használna a tanulás. Koteselgedtű, pontos, szorgalmas. De néha olyan szépen süt a nap, egy eszalogat az enyhe tavaszi szél, vagy a sikos jégfelület. Erővesz rajta a vándorlósztón... maga se tudja hogyan egyszerű csak azt veszi észre, hogy pillangókörögtetés közben, vagy miként kis szárnnyal a domboldalról lesiklott, elérkezett az ebéd ideje: ő pedig nem volt iskolában! Milyen szorongó szívvel megy haza! Mennyi gyűlölet áll ki néhány percz alatt! Ki telet róla, hogy alig tudja, tanítókja csak a tenyt látják, s nem tudnak lélekben olvasni!

Megbűntetik, megkeserítik — elkeserítik. Be-látja, hogy hibázott. Igéri, megfogadja, hogy soha többé nem teszi, de ha újra megszállja a vándorlósztón, megint csak elkerüli az iskolát és ismét megkapja a fenytést... titkolózó, alamuzi, lépmutató lesz belőle.

Sok gyermek szellemét ostoba dajkamésék és rémitgetések mérgezik meg. Mindenféle beteges képzelődés fészkelte magát a kis agyba: Kisértetek látnak, vadállatok támadásától félnek, káin-tákos veszélyekről álmodnak, elképzeltik, hogy bizony esetekben nagy szerencsétlenség éri őket. Ezek a gyermekek testileg épek és egészségesek lehetnek, de színtén egyeni különleges gondozásra szorulnak. Gonyolódás, büntetés, erőszakos edzés csak fokozhatja a bajt... csak is finom anyai éleslátás, okos apai vezetés hathat gyógyítólag.

Akárhány gyermeknél idegesnek látszó ránká lözásokat észlelünk, míg másoknál azt hisszük, hogy pajkos rosszsokkakkal állunk szemben. Ezekben az esetekben vagy orvoshoz szaladnak, vagy szülői szigorunkhoz folyamodunk, holott egy kis józan ész és higgadság is megtenné. Az egyiknek szök a nadrágja, a másikatnak éleszélű a gallérja, másoknak érdes barisnyája... Önkéntlenül iskenyelennek rángatózni. A kellemetlen ruhadarabot lovetik, de a rossz szokás megmarad. Így támad a szembenyújtás rossz szokása — ha a szemplára befele hajolva igazítja; ezért "csampás" némely gyermek járása, ha túlságos bő csipőjét félre-tápossa.

De akárhány esetet sorolnék fel, nem tudném kiapasztani a példák sokaságát, mint ahogy nem lennék képes a helytelen nevelési rendszer sajátlatraméltó áldozatát felsorolni.

Ama t. olvasóinkat, a kiknek előfizetése lejárt, kérjük, hogy a megrendelést mennél előbb megújítani szivesek legyenek, nehogy a lap kiállása fennakadást szenvedjen.

UJDONSÁGOK.

Ha az obsitos nem szalutál.

Nyílt utca során botrányos csődület támadt ma. A keresési-ut Enke kávéház előtt egy közhadseregbeli főhadnagy ur volt a botrány hőse, az áldozata pedig egy szabadságot közelegy.

Az obsitos fiú, örömeben, hogy megszabadult a császár szolgálatától, olyan vidám kurjongatással haladt az utcán, hogy közben nem vette észre a kardját csörtetve szemközti jő főhadnagyot. Nem vette észre, hát nem is köszönt neki. A főhadnagy ur erre a hallatlan sérelemre oketlen dühbe gurult. Ráripakodott a legényre, fel s aza defilírozatta a gyalogjárón, az utca népének nagy mulatságára, majd a mikor a legény megelégtetvén a tréfát, azt merészelte mondani, hogy ő már kiszolgált katona és nem is köteles szalutálni, a főhadnagy ur rendőrök segítségével huzoztatta el a kasztrányába.

Egy kis dulakodás nélkül persze nem ment a dolog. A parókák is beavatkoztak. Nem túlságosan bizelgő megjegyzések röpködtek a főhadnagy ur fele, a ki jobbnak látta füle mögött szelnek eresztini a sérelmeket, mert különben a k. u. k. szelzpenge csufosan pörül járt volna a közönséges polgári fűkösbotokkal szemben. De csődület volt akkor, hogy színházüzemnél se lehetett volna nagyobb.

Annak a pöffeszkesedésnek, a mely katonák államát az állammal szemben jelenti, gyönyörűbb hatását sehol sem tudlani másutt, mint nálunk. Hivalkodó módon, a mely attól sem riad vissza, hogy ok nélkül botrányokat idézzen föl valami saátiság megrázi háború, mely talán az egyenruha fesszessége folytán támad a tipikus katonai agyvályóban, mindaz, a mi jozan polgárember előtt ellenszenves és nevelésessé teszi a katonafurat: az ő saját külön eszükjárása szerint csak erdeme a katonának.

Szegény obsitosnak mitsem használ, hogy véletlenül igaza volt. Negy arany-essilag került szembe a osslagatlan állapottal, a katonai szellem pedig nem bíri, hogy néssanak, mint fölfebbvalónak, legyen igaza. Hiába rendítette meg az ő csipők intenzívnyét a haragosan felzúdult nemzeti önéret. Katonák, ugylátszik, nem akarnak okólni.

— Személyi hírek. Péter Ferdinánd főherczeg és Maria Krisztina, Margit Germana főherczegnők Bécsbe érkeztek. — Ovary Lipó helyettes országos főelöljárónak a közös pénzügyminiszteriumi levélár magyar érdekű részének szétválasztása céljából több év óta folyó munkálatok felülvizsgálása végett néhány napra Bécsbe utazott. — Az Osservatore Romano ma este tesz közzé msgré Granato di Belmontenek lécsi és msgré Captonnak müncheni nuenziussá való kinevezését.

— József Agost vendégei. Lipót, hajor herczeg, ma délután 1 óra 45 perczkor a nyugati pályaudvaron Budapestre érkezett. József Agost és Augustus főherczegnő látogatására. A hajor herczeg a szászvárosi kiserő. A fejedelmi vendég József Agost főherczeg fogadtatott a királyi palotára, a hol őt graf Apponyi Lajos udvarnagy és Galt Antal várkapitány fogadták. Lipót herczeg résztvevő 6 órákor a családi ebéden s éjje 1 óra 30 perczkor express-vonattal visszautazott Bécsbe. — A jövő heten szerdán érkezik Budapestre az ifjú főherczegi pár látogatására Gizella hajor herczegnő több napi tartózkodásra. A vendég fogadására a királyi palotában már meglettek a szükséges intézkedések.

— A nagybeteg hannoveri királyné. Gmundenből jelentik, hogy a nagybeteg hannoveri királyné állapotában az elmúlt éjje némi javulás áll be. Az evangélikus templomban könyörgő imákat mondtak a királyné szerencsés felgyógyulásáért.

— Kód. A főváros és környéke ma megint ködbe borult és a nagy hidegnek — legalább rövid időre — vége szakadt. Az időváltozás már este kezdődött, a mikor a lebecsázott nedves köd párák a járdákra és utakra tapadva, lassankint jéggyagytak és a járást ugyancsak megnehezítettek. Az utcák és járdák olyanok voltak, mintha üvegburkolat lett volna azokon. Ma reggelre a Vekony jégpáncél-réteg már eltűnt, de a nedves kód megmaradt. A nap vérvörösen kelt és sugara alig tudtak átútni a ködfátyolon, a melyvel tele volt a levegő. A hőmérő nyigánya is fészallt, de nem nagyon jelentékenyen. Legalább annyira nem, hogy a hideg kellemetlenségét megtudta volna szüntetni. A nedves kód egyébiránt sokkal kellemetlenebb és egészségtelenebb, mint a száraz hideg, mert az utcán védekezni sehoggy sem lehet ellene. A járdák és kocsutak egész napon át nedvesek voltak, úgy, hogy a gyalogjárásban senkinek kedve nem telhetett. A korcsolyapályák is megrontotta a hangulatot a ködös idő. Hiába gyalulják a jéget. A kód több kart tesz a pályákon, mint a kevésbé hideg idő. A korcsolyázás sem olyan szabályos, mint száraz időben. Legalább is nagyobb vigyázatra van szükség. Azonban vigaszul szolgálhat az, hogy a meteorológusok nem sok időt jósolnak ennek az időjárásnak. Ha hinni lehet nekik, akkor a korcsolyászon még jó ideig fog eltartani.

Mi lesz a Kossuth-szoborral? A főváros tanácsa megint foglalkozott a Kossuth-szoborral és kiderült, hogy a szobor elhelyezése dolgában megint nehézségek merültek föl.

A közgyűlés tudomás szerint kiindult, hogy a Kossuth-szobrot az új parlament előtt levő téren a főbejárattal szemben akarja felállítani. Utastotta a mérnöki hivatal, hogy a pályázatra alkalmas terejakat bocsássa a művészek rendelkezésére. A hivatal a Szabadságharc-szobor terejével elkészítette a Kossuth-szobor elhelyezését ábrázoló tervet is. Ennek azonban akadályra bukkan. Ha a szobor a parlament főnyergyre áll merőlegesen, félreesik az Alkotmány-utca, amelynek láthatása elől a földművelésügyi miniszterium palotája zárja el. Az Alkotmány-utca tengelyébe állítva pedig a szobor a parlamentre nez tulferdén s az egész tér hatása rossz. Ugyangy voltak az Andrássy-szoborral is, amelynek négy-szögű talapzatát sehoggysem tudták kellően elhelyezni s végre is oldást állítottak fel. A mérnöki hivatal azt javasolja a tanácsnak, hogy a Kossuth-szobor talapzatát a művészek, kor vagy tojásdad alakra tervezze. Ezt a formát az Alkotmány-utca és a parlamenti hupola tengelye között levő központra állítanak, az egész parkozást teljesen újra készítik a szobor elhelyezésének megfelelően, s ilyenképp enyhülnek a tér görbességéből eredő hibás perspektívák hatást. — Föl-telezzük és elvárjuk, hogy a szobor elhelyezése nálat most nem fognak új nehézségeket támasztani. A fővárosi tanács hiperuljalitást sokszorosan bebizonyította már. De a közvélemény megkövetelheti, hogy a szobor elhelyezése körül jámaszott új vitaközből kifolyólag a szobor paláltása nem fog késedelmet szenvedni.

— A hírlapok nyugdíjintézetének. A Magyarországi Hírlapok Nyugdíjintézetéhez ma a következő levél érkezett:

„Nehai dr Lederer Béla ur testvérei és egy-szeresmind örökösei boldogult testvérük elhalálozása alkalmából 1909 koronát ajánlanak fel t. intézetüknek alapjuk gyarapítására, mely összeget mellékelten van szerencsém átszár-naztatni.

Kiváló tiszteltetle
 dr. Bosch Gyula.

— A bécsi japán attasé távozása. Arról, hogy a bécsi japán attasé a kormányra visszalépett, már adunk hírt. Most azt jelentik, hogy Lokre Jode attasét ma délelőt a királyi busz-kihallgatáson fogadta.

— Politika a zenében. A filharmoniai társaság tegnapi hangversenyén, a mint megír-tuk, nagy sikerrel adták elő Bartók Béla fiatal zeneszerzőnek „Kossuth” című szimfoniai költeményét, a melyben a jeles komponista a Gotterhalté két taktusát is felhasználta. A zenekar néhány osztrák tagja — a mint ezt már színtelen említtük — ebben sértést látott nemzeti-sege ellen s most kiderült, hogy már a próbák alatt demonstrált. Viharos jelenetek voltak, amire Kerner karnagy otthagya a próbatertmet. A megírdott filharmonikusok erre addig kérélték Kerner-t, a mig újra nem változott a szimfonia további betálatására. Tegnapi délután sora érkeztek a karmesterhez a zenekar tagjainak bejegyzett levelei. A művet mégis előadták, csak néhány fogottista sztrájkolt.

— Ket kinttűntet. A hivatalos lap ma két királyi kinttűntést közöl, a mely egymás mellé állítva elég különös. Az egyik az, hogy a király Borza Béla-nak, a nagyváradi ifjúbirtok segédintá-tali igazgatójának nyugdíjaztatása alkalmából sok éven át teljesített hű és buzgó szolgálat elismeréséül a koronás arany érdemkeresztet adományozta. A másik közlemény szerint a király Mrasz Károly udvari kert-gondnoknak kérelmére történt állandó nyugalmába helyezése alkalmából, sok évi kitűnő szolgálatának elismeréséül, a Ferencz józsef-rend lovagkeresztjét adományozta. Mindenki tudja, hogy a Ferencz József-rend lovagkeresztje nagyobb kitűntetés, mint a koronás arany-érdemkereszt. Nem akarjuk kétségbe vonni, hogy Mrasz Károly udvari kert-gondnok érdék módon töltötte be hivatalát és hogy hosszú szolgálat közben jól gondozta az udvari kertet. Lehetnek ezenkívül más érdemei is, talán nagyobb számban, mint amennyitől tudunk. De kétségbe vonjuk, hogy egy ifjúbirtok segédintáti igazgatója, ugyanakkor, amikor az udvari kert-gondnokkal együtt kinttűntetésre méltaják legelsőbb helyen-ne érdemelt volna legalább is olyan kinttűntést, mint a kert-gondnok. Vagy az udvari kert jól gondozni nagyobb érdem volna, mint egy ifjúbirtok segédintáti igazgató és kifogástalanul végezni egy hosszú életem át? De, ugylátszik, minden nagyobb érdemszámba megy, ami az udvari szolgálatát van kapcsolata, mint más, a köz-élet szolgálatában teljesített munka.

— Egy kis helyőrségből. Bille hadnagyunk nagy port fűvert így ezúttal regényei idezi vissza az emlékezőbe egy különös eset, amelynek híret Drezdából hozza a táviró. A szerent a pirnai helyőrségben a minag ház-szási botrány pattant ki, melyben több katonatiszt szerepelt. A hősnő egy főhadnagy felesége, a legelőkelőbb pirnai orvosi tanár. A főhadnagy pisztolyárbajra hívta ki becsületének meggyalozását és több fiatal hadnagyot súlyosan megsebesített. A közel jövőben még néhány párbaj lesz.

— Jelenet az utcán. A bécsi-utca és harminezad-utca sarkán ma délután öt óra felé kínos jelenet játszódott le. Egy újszóony haladt a becsi-utca felé, a mikor hirtelen egy fiatal-ember lépett előbe és megszólította. Az úrnő férje, a ki egy szomszédos boltban bevásárolt, az üzletből kilépett látta, hogy nője rémülten keres menekvést az ösmertelen elől. Odalépett a fiatal-emberhez és rendre-utastotta, ez az ő nője a helyett, hogy békén távozott volna, arczát üfötte a férjre. A két férfi közt erre dulakodás támadt. Az inzulált férj F. M. ismert lipetvárosi nagyke-reskedő; támadója P. J. kotozvári jogász. Az ügyel feyyeresen fogják elintézni.

lenti, hogy a Jégud és a Sumpicissimus a modern felfüggetlési nem erkölcsienek. A Sumpicissimus lefoglalt száma azt az erkölcsöt ostorozza, a mely Bajországnak száz év előtt a klérus hosszantartó uralma következtében uralkodott. Nem kívánjuk — ugyancsak szóló, hogy ez az erkölcs az utromtanizmus uralma alatt ismét lábra kapjon.

A francia szenátus elnöke.

Páris, jan. 14. A szenátus Fallierest 219 szavazattal újból elnökévé választotta.

Az iparosok biztosítása.

Berlin, jan. 14. A birodalmi gyűlésnek ma gróf Posadowski által kiérdekelte interpellációra válaszolt. Az öntölt iparosok kötelező egyszori és rokkantsági biztosításról volt szó. A miniszter kifüti, hogy ha az iparosok igényt tartanak a kötelező rokkantsági biztosításra, azt a földművelőknek, művészeknek, tudóknak egy-szavál mindazon állampolgároknak biztosítani kellene, kiknek jövedelmé bizonyos fokot túl nem hatad. Nem szabad a biztosítási elvet a nemzeti kárára tolni. Továbbá gondot okoz az özvegyek és árvák biztosítása is. A kormányok vizsgálata tárgyává fogják tenni az interpellációt, azonban ma még egyáltalán nem kötelezték magukat.

Az interpellációk tárgyalásának további folyamán Bebel képviselő azt mondja, hogy az utolsó husz év szociálpolitikai eredményei a szociáldemokraták tudományos, parlamenti és agitációs munkájának köszönhető. Ennek köszönhető, hogy az utolsó választásoknál sok kézműves a szociáldemokratákra szavazott. A polgárok partjai politikai felfogásukban nagyon istányiak. A kormány körében leggyakrabban több érzet van a szociáldemokrácia iránt, mint a birodalomgyűlés többségében.

A herzeró fölkelés.

Köln, jan. 14. A Kölnische Ztg.-nak hosszabb berlini táviratban a következőket jelentik a herzerók felkeléséről:

Nyilvánvaló, hogy a kiszolgált legénységek most nem lehet elbocsátani és hogy az újonnan érkező katonák igen kiválóan megismerésüket jelentik a területükön lévő haderejnek. Ha az ottani hatóságok több erősítést kívánnak, nem lehet elvárni a követelés teljesítése előtt és az erősítésnek elvagy kell beszélni, hogy a felkelést gyorsan és a legmöggyebb el lehessen nyomni. A mi a felkelés okát illeti, a legvalószínűbb az, hogy az új felkelés a honvédség felkelésével van összefüggésben, a melyről valközintézés híres hírek terjesztettek a herzerók közt.

Berlin, jan. 14. Szakopmundból ideérkezett táviratok szerint Michael omoruzi herzeró kapitány eddig még nem csatlakozott a felkeléshez. Karibib, ahol az ottani farmerek egybegyűltek fenntartják a vasúti összeköttetést. A Karibiben befekvő állomásokat elbányák és részben kirabolják. A Szakopmundból Zuelow főhadnagy parancsnoksága alatt Okalandiába küldött 100 főnyi oszlop átment Ok sisen, mely Oklandiától 50 kilométernyire van. A Hacht ágyúszázad Fokvárosban parancsot kapott, hogy sűrűsen Szakopmundba menjen.

Kropatschek előad.

Bécs, jan. 14. A hadügyminiszter intézkedése ma az arzenálban az osztrák delegáció tagjainak bemutattak egy új főtörő ágyúszóvet és annak előállítás módját. Ott voltak Pitreich hadügyminiszter, Kropatschek tábornok a főzrség felügyelője, Fiele az arzenál igazgatója és sok tüzérsz. Azonkívül megjelent Koerber miniszterelnök, Spaun bérsz. teniszsz. parancsok, báró Call kereskedelemügyi miniszter és gróf Vetter a képviselőház elnöke. Az arzenál meglátogatás Kropatschek vezetésével az öntőházban kezdtek, ahol a de egátusok végignéztek egy bronz-ágyúszó öntését. Azután Kropatschek hosszabb előadást tartott az egész eszközökről az előzőleg ágyúknak hátán ágyúknak felő átalakításának ideje óra. Kropatschek grafikákkal magyarázta meg az új bronz-ágyúkat.

A tulzók vezére.

Bécs, jan. 14. A pécsi ítélőtábla ma kezdte meg annak a pernek a tárgyalását, amelyet Kuscher Nándor dr. volt főbírói királyi ügyész az (autonómista párt tulzó árnyalának vezére) indított a »Magyar Tiszgár« szerkesztője H. J. Jenő és Barát Albert ellen. E perben a pécsi törvényszék, melyet az ügy elbírálására az igazságügyminiszter delegált, tavaly áprilisban három napi tárgyalás után felfüggetlő ítéletet hozott, kimondván, hogy a vádlottak hazafas kötelességet teljesítettek az inkriminált cikkek megírásával. A mai felelővétel tárgyalásán a vádlottak személyesen megjelentek, Kuscher nem jött el. Délután Varga Nagy István előadó bíró az első tárgyalás anyagát ismertette és Kuscher ügyvédje előterjesztette felelővételét indokait. Délután a védők nyilatkoztak. Az ítéletet holnap délelőtt hirdetik ki.

Közgazdasági táviratok.

Newyork.

jan. 14. jan. 13.
Búza helyben 95.— 95.—
január — — —
május — — —
május 90.25 90.75

Irányszat: allandó.
Gabonaszállítás-gi
Liverpoola 1.25 1.25
Tengeri január 54.25 53.87
május 54.25 53.87

Irányszat: allandó.
New-York, áprilisra júniusra — zárlat
Gyapot New-Yorkban helyben 13.80 (13.80) (13.80)
gyapot jan.-ra 13.28 (13.31) gyapot
áprilisra 13.66 (13.67) gyapot New-Orleansban
helyben 13.42 (13.75) Petroleum Stand white New
Yorkban 9.10 (9.10) Petroleum Stand white Philad
delphiában 9.05 (9.05) Petroleum Refined in Case
11.80 (11.80) Petroleum Credit Balances at Oil Cits
185 (185), Zsír Western steam 7.15 (7.35), Zsír Roby
és Brothers 7.30 (7.20), Kávé fair Rio 7. sz. 7.62 (7.50),
Kávé január 7.45 (7.45), Kávé április 7.4-
(7.55), László Spring Wheat clears 3.80 (3.80), Csukor
3.— (3.—), On (28.50—29.00 29.00—29.50),
Bézs 12.75—13.00 (12.75—13.00).

Chicago.

— Zárlat. —
jan. 14. jan. 13.
Búza jan.-ra 82.85 83.25
május-ra — — —
tengeri jan.-ra 44.50 44.12
Az irányszat allandó.

Chicago, jan. 14. Zsír január 6.77, 6.77,
május 6.90 7.00, szaloma 6.68, 6.68, Ser-
tészus májusra 13.95 14.20.

KÖZIGAZGATÁS

— Pestmegye közl. igazgatási bizottsága ma delelőt ült tartott Beniczky Ferenc főispán elnöksége mellett.

A pénzügyigazgatóság jelentése szerint, december hónapban 697,438 korona 78 filler folyt be egyes adóiban, míg tavaly december 703,508 korona 67 filler s így a csökkenés 12,062 korona 89 filler. Az 1903. évi egyetemes adóösszege 670,000 koronát fejezte be, 1,900,000 koronával kevesebbet, mint 1902-ben. Az adókövetési munkálatok az 1904. évre megindították az azok folyamatos vannak. Tóth József tanfelügyelő előadása alapján több újpesti és úrkényi tenítő ellen végzett vizsgálatot rendeltek. A Fülkeri a vezeti pü-püki hatóságok tanácsa iskolára nézve az iskola látogatások alkalmával tapasztalt hánnyeg pótlására. Harom új iskola 2—2 vi évi engedélyt adott a bizottság a pü-püki hatóságnak. A Monoron megvalósított polgári iskolai igazgató választást megeleztették, a tanított azonban nem, mert nincs o-levéle; a tanított pedig utasított, hogy a névmegvárosított igazgató, mert őt már az új névén választották meg. Felelővételük elintézése után az ülést végték ért.

— Veszprémmegye alispánja. Koltosváry Józsefnek veszprémi főispánján ültet ki nevezése következtében az alispáni szék betöltésére vármegyeszerte erős agitáció folyik két jelel érdekében. Az egyik Koller Sándor, a jelenlegi főjegyző, a másik Kenessey Miklós, az enyngjárás főszorgbírája, akiknek hívei április hó 5-án delelőtől 11 óráig bizalmas értekezletet tartanak a veszprémi Korona-ünnepélyen.

— Somogy megye ügyei. Somogy vármegye közl. igazgatási bizottsága tegnap tartotta Tanács Gyula főispán elnöke által vezetett első rendes ülését, amelyen megállapították, hogy a múlt évben 5464 üggydarab érkezett be s 7-nél kevészeivel elintézték nyert valamennyit. A tisztvisorvos jelentése szerint a közegészségi állapot ki, eégitő, csupán a kanyarok léptek fel járványosulalakban. Mint öröndetes tény említi a jelentés, hogy Szigetvárot a vármegye által adott 6000 koronával egy artézi kut turaltott, mely 135 méter mélységhől percenként 610 liter 18 fokos vizet lövel fel 245 m. magasságban. A pénzügyigazgató jelentése szerint a múlt évben 272,675 korona 18 filler egyes adó illeték be a vármegye 7 adóváltatánál, míg az 1902. évi ugyane háttalban 42,404 kor. 16 fillérrel több folyt be.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

— Wagner-est. Bertram Tivadar porosz kamaránéknak ma este Wagner-estélyt rendezett a Royal termében. A kiütös énekes tavalyi szerepében még élnek emlékeztetéseken van, s amelyen a szívet Wagner opera ének: a Bolygó hollandi, Tannhäuser és Wotan bűsbűn dalát Bertramtól hallani, annyira sajnáljuk, hogy ezután nem jutottatok azokból a szép Brahms és más dalokból, amelyekkel tavaly elragadtatót bennünket. Későbbül érdekes, udonszámúba megy az elele Wagner-esté, de ahhoz csakugyan a Bertram mesés szép hangja és nagy művészlésze, hogy az ember Wagner zenéjét színpadon énekel nélkül egy egész estén át igazán élvezesse. Bertram óriási hangjának szinte kicsi volt a Royal nagylevele De nemcsak hangjának nagy terjedelmével, hanem pompás előadásával egyaránt részööl, hogy a legnagyobb Wagner-énekesek egyikét lássuk benne A közönség lelkesen dinnepelte a kiváló művészt és nem tudott betelni a ráadásal. Bertramot dr. Dillmann Sándor kísérte a zongorán és ezenkívül a Parsifal előjátékát, majd Trisztán és a Mesterdalnok néhány részletét is eljátszotta. Vagyis inkább improvizált. Dillmann ur. produkciójában csodálatos memoráját és fizikai erejét, de viszont azt találjuk, hogy bizalmas körben érvényesülhet a Wagner-musika-féle kultiválására, a hangversenytermében már kevésbé. A közönség egyébként a Bertramnak szánt tepsől Dillmann unak is jutott bőven. (p. c.)

— A Nemzeti Színházról. A Nemzeti Színház művész-számlye most Ferenczy Ferenc Firt című 3 felvonásos vígjátékára és Edmond Rostand »Napkeleti királykisasszony« című három felvonásos színművére készül A két udorsági parhuzamosan folynak a próbák. Rostand darabjait eredeti versmétrék szerint Benedek Marcell fordította magyarra (A mű címe: Princesse Lointaine. — Csillag Teréz, aki tudomás

szert a Nemzeti Színházhoz visszacszerződött, a »Valjünk« Cyprien szerepében lép föl előtjára.

— Wilde Oszkár honorárius. Lady Windermere legyezője miatt törvénybe idézték a Nemzeti Színházat. Somló Sándor a Nemzeti Színház igazgatója 1902 október tizenhatodikán megvette Valentin Lajostól, mint a Teleky József londoni kiadó-cég meghatalmazottjától Windermer's Fecher« darab előadási jogát Budapestre. A megállapodás szerint a darab bruttó-jövedelméből öt százalék iró jogdíj címén az eladóknak illet meg. A színmű Budapestben »Lady Windermere« legyezője cím alatt allandó repertoírt darabja lett a Nemzeti Színházban és a színház rendszeresen fizette is a tantiemetek. 1903 novemberében Bard Ferenc és Testvére budapesti cég azzal fordult Somló igazgatóhoz, hogy a kérdéses színmű szerzőjének nem Teleky — Valentin a jogtulója, hanem ő és a maga részéről is jogot lormál a jogdíj khoz. Somló igazgató az alapon beszűntette Valentinnek a díjak kifizetését, amire aztan Valentin a VI. kerületi írásbíróságnál beperelte a Nemzeti Színházat. A Nemzeti Színház viszont a Valentinnek kifizetett szerzői korona visszafizetése iránt nyújtott be kéreget a budapesti királyi törvényszékhez, a melyben a Valentin-Teleky szerződés érvényellenítését kéri és azt az író körökben bizonyára a legnagyobb érdeklődést keltő álláspontot vitatja, hogy a kérdéses színmű szerzőjogi védelemben nem részesülhet. Wilde Oszkár, a szerző, tudniillik, akit Angliában szenzációs pörre végével becsületvesztésre ítélték, az ítélet végrehajtása elől ismeretlen helyre menekült és így összes javai, köztük szellemi termékei, az angol törvény szerint köztuladatulak. Az érdekes irodalmi pörben ma delelőtől volt a pörfelvétel tárgyalás. Itelre egyhamar nem kerül sor.

— Elhalasztott hangversenyek. A Magyar Nők Közművelődési Köre ez uon értesíti tagjait az érdeklődőket, hogy e hó 15-ére tervezett hangversenyt több közreműködő művész e napon való akadályoztatása miatt február elejére halasztotta. — A hangversenyt, melyet a zenekadémiára igazgatósága a zeneszerzési tanulmányokat elvégzett növendékeknek, — névszerint: Ifj. Toldy Lászlóknak, Ródi Pálnak, Bartók Bélának, Lavotte Rezsőnek, Rado N. és Kalmán Imrénének szerzeményiből rendez és melyet január 22-én szarkat a M. K. Operában megtartani, minthogy erre a napra tüzkelt ki az »Orpheus« premierjét az igazgatóság kénytelen volt február 5-ére halasztani.

— A Fészek művészestélye. A Fészek február 9-én nagyszabású művészestélyt rendez, a melynek tárgyában a rendezőség költségviselője holnap, pénteken délután négy órákor, a kör helyiségében értekezletet tart.

— Vendégzseprepis. Váradi Aranka a Nemzeti Színház új művészdíjazat egyik kedvszandja, jövő héten a pécsi Nemzeti Színházban vendégzseprepil. Első estén »Leonorine« Vicomte-ba, második este az »Egér« Marthá szerepében mutatkozik be a pécieknek.

— A Fészek. A Király-színház színpadán, ballettermében, szabóhelyiségben lázas munka folyik, hogy január 20-ára szardara minél szebb kiállításal kerüljön színe Komló József és Pasztor Árpád nagyszabású operája: A Fészek. A szövegkönyv Dumas St. Cyri kisasszonyok című vígjátékának eszméje után készült s vídám, péciképzhetetlen. Durús bonyolalma halas anyagot nyújt a Király-színház művészeinek.

— Goodmark »Merlin«-je Frankfurtban. A Frankfurtban Götze fenyest előadása után Berlini városi színház, amint jelentik, leközlelebb a mester »Merlin«-jét fogja színelőzni.

— Gróf Attems pályaműve. Jarno bécsi színpadgató Mies-pályázatol hirdetett színdarabokra. Gróf Attems Dittmar Christensen Keresztély álneven is részvétel a pályázaton, de a »Rézi« szímműve »Rézi« című darabját később visszavonta. Minthogy időközben a Reimundtheaterben egy más szerző »Gummiadler« című darabja került színe, a gróf szező szükségessékként tarja annak kijelentését, hogy ez az ő pályaművel nem azonos.

— Miss Duncan Bécsben. A görög tánc bájos papnöje fizet közönség előtt is fellépett a bécsi Carl-Theaterben. Az előadás nyolc órákor kezdődött és már kilenc órákor véget ért. Ilyen kevéssel a jó bécsek nem voltak hajlandók beérni és zugolódni kezdtek. Ekkor az öltötes Miss Duncan ment eszméje támadt: beszédet tartott a közönséghez. Mulatságos angol német kifejezés emondta, hogy a görög éj milyen kék és hogy most kisé ideges, mert öt hónapig nem énczolt színpadon, csupán szabadban a szép görög égból alatt. Azután megkérdezte a jelenlevőket, tánczója-e Straus híres kek Duna kerinögjét. Ajánlatát természetesen szívesen fogadták és a kecses tánc kibékítette a haborgó kedélyeket.

— Döntés a közönségi Bécsben meghívott közönség előtt felolvastta Sörvas Ferenc ismert író és kritikus, az új nap című színművel. Gregori, a »Burgszínház« tagja olvasta fel a darabot: a felolvasás végén pedig a közönség kiszedte a szavakat, hogyan tetszett neki a darab. A szavazás eredményekéül azt az író nem árulta el.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— A Baross-utcai villamos. A közgyűlés mint már említettük, a közmunka tanácsának az álláspontjával szemben főtartotta azt a határozatot, hogy a Baross-utcai vonalon tervezett vágány-fundációra és kitérő vágányra, a Kalvin-tér—Keckeméti-utcai zsidó második vágányára továbbá a Papnövelde, Zöldfa, Irányi utcákhoz a Dunapart való hozszállítására, a közterületeket átengedi. A beügyminiszter a határozatot most jóváhagyta ugyan, de kívánja, hogy a terve részleteire nézve a kereskedelemügyi miniszter a közl. igazgatási bejárás után döntsessen. A beügyminiszter azt mondja, hogy a közgyűlési határozatot azért is jóvá kellett hagynia, mert a vonal megépítése ellen a fővárosnak és ügyben leginkább irányt adó önkormányzati szervei, illetőleg hatóságai: a közlekedési bizottság, a tanács

és közgyűlés egyelőre-öleg óhajják s a közgyűlés határozatát felebbeszéssel nem támadták meg.
— A nyolcadik hid. Ugyan a hetedik Duna-híd is — az ó-budai — még csak miniszteri ígéretekben van meg, de már készülnek a nyolcadik tervével. A ferencvárosi bizottsági tagok a nagykörút folytatásában a Boráros-tér és a Lágymányos között szeretnék az új hidat s annak dolgában legközelebb naggyűlést fognak tartani.

— Elanazoltt utca. Hogy a Proféta-utcai iskolában az előadást ne zavarják, a város az utca két oldalát lánczaccal elzárta. Az érdeklőkönk panasz tettek a tanácsnál, hogy nem tudnak kocsival a házukhoz jutni. A tanács mai ülésén elrendelte a láncz vételeit s utasította a mérnöki hivatalt, hogy csínátlatlan az iskola előtt zajlatlan burkolatol.

— A közevési szabályokról. A tanács mai ülésén tárgyalta a közevési szabályrendeletet s elhatározta, hogy a miniszteri leiratnak megfelelően ragaszkodik előző határozatához s előterjesztést tesz a közgyűlésnek, hogy a közgyűlés által tett módosításokat mellőzze.

A közönség köréből.

Társ 10—12,000 korona
Közvetlen jó jövedelmű iparvallalkozó keresztek. A befektetési tőke biztosítva. Ajánlatok »Gözzer« jelleg alatt a kiadóba. 48482

KÖZGAZDASÁG.

A gazdák és a cukorkérdés.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgazdasági szakosztálya ma Zselenszky Robert elnöklete alatt tartott ülésén újra foglalkozott a cukorkérdéssel, s ennek kapcsán a brüsszeli cukorkoregyezményről. Rubinek Gyula mint előadó tette szóvá az ügyet, utalva arra a szegénységre, amely Magyarországon a mezőgazdasági ipar tekintetében van. Sajnálattal konstátálja, hogy az utóbbi években egyik fontos mezőgazdasági iparágunk, a cukoriparnak fejlesztésére semmi sem történt. A brüsszeli cukorkoregyezmény — ugyancsak — megadja a módot arra, hogy jövőben ezirányban tehessünk valamit és hogy a magyar cukoriparnak nyomásztóltag ható osztrák verseny ellen védekezzünk. E czélból határozati javaslatot terjeszt elő, mely így szól:

1. A szakosztály a magyar cukoripar erőteljesebb fejlesztését előrendeli közgazdasági feladatnak tartja, e czélból szükséges, hogy:
 - a) az osztrák cukorkorhozatal után a brüsszeli egyezményben biztosított 6 k. surtaxszedések megpédig nem az osztrák, hanem a magyar államkinczár részévé és javára, a magyar cukorkorvétel után pedig az osztrák kinczár által és javára;
 - b) adózt cukort egy államból a másikba behozni ne lehessen;
 - c) ha Ausztriával egyezményt nem lehetne kötni fel, kell részünkről a brüsszeli egyezséget mondani, s a régi kontingentálási tervezet kell megvalósítani;
 - d) a kristály cukor adóját a fogyasztása emelése végett 6 k.-val le kell szálítani s a jelenlegi adóbevetelt, mint maximumt kontingentálást kell, hogy a fogyasztás mennyiségének emelkedésével a cukor adója fokozatosan csökkenhessen;
 - e) ha a közművek új gyárak keletkezését megengedik — olyanokat kell előnyben részesíteni, a melyek 100,000 mm. rézáral többet nem bírnak feldolozni;
 - f) az új gyárakat vedje meg a kormány a régiék tisztessegen versenyétől. Vegül

2) a határozat érdekében legyen az OMGE felterjesztése a képviselőházhoz és a földművelési miniszterhez s hasonló állásfoglalásra kerül a gazdasági ügyeket, a Gyáripárosok Orsz. Szövetségét, a kereskedelmi és iparkamrákat.
A kérdéshez többen hozzászóltak. Lázár Pál a javaslatból a brüsszeli egyezmény felmondására vonatkozó pont kibayását óhajlja s ugyanezt indítványozta dr. Pálavinczi Éde is, aki különben radikális orvoslást csak attól vár, ha a magyar törvényhozs függetlenség a fogyasztási adó lezállításában, esetleg eltörésében megnyilatkozik. Szilágyi Gyula hítelek adatokkal bizonyította, hogy az osztrák cukor semmivel se finomabb, mint a magyar. A javaslathoz szölvé, a legfőbb feladatnak tartja a fogyasztás biztosítását. A c) pontot ő sem fogadja el. Rubinek Gyula előadó hozzájárult a c) és e) pont eljétéhez s az f) pont kibayásához, illetőleg a helyett a következő módóváltást ajánlja:
»Akadályozza meg a kormány, hogy az új gyárak a régi cukorgyárak esetleges versenyét által fennállásukban ne veszélyeztessek.
A szakosztály ily értelemben mondta ki a határozatot.

Budapesti bankok tőkefelemelése. A mai tösdén az a hír terjedt el, hogy az Első Hazai Takarékpénztár-Egyesület példáját követve legközelebb a Magyar Általános Hitelbank és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank is felemelik részvénytökejüket. Ezzel a hírről hozták k. pesolatabb azt, hogy mindkettőt pénzügyi részvényeit nagyon keresték és nagy tételekben vettek, minek következtében árfolyamuk tetemesen emelkedett. Az Első Hazai Takarékpénztár-Egyesület részvényei ma újabb 1200 koronával 21200 koronára emelkedtek.

Kereskedők a vasárnapi munkaszünet mellett. A fővárosi kereskedők egyélete Mészner József elnöklete alatt ülést tartott, melyen a vasárnapi teljes munkaszünet kérdésével foglalkozott. Az értekezletre az szolgáltatott okot, hogy bizonyos körök még mindig nem tudnak belenyugodni abba, hogy üzleteiket egész vasárnap csukva tartják, pedig így, konstátálta Sigmund Gusztáv előadó, az üzleti forga om legkevésbé sem csökkent a miatt, mert a forgalmat, melyet azelőtt 6 és fél nap alatt bonyolítottak, most hat nap alatt bonyolították le. Ugyanezt állapította meg Frisch

Ignecz is, kinek mint iparhatalos megbízottak, közelről nyit alkalma az új rend hatását tanulmányozni. Kunz József elnök azt óhajtná, ha az új rend a vidéki kereskedelem érdekében módóváltást kéri, mert a vidéken mások a viszonyok, mint a fővárosban. Maróti Fürst Bertalan figyelmeztette az értekezletet, hogy panaszok tényleg csak vidéki kereskedők részéről merültek fel. Lux Mihály a kávéházakra, Zerkovics Emil a dohányüzetekre is óhajtaná a teljes vasárnapi munkaszünet kiterjesztését. Többek felszólítása után az értekezlet a következő határozati javaslatot fogadta el:

Az 1903. június 13-án kibocsátott miniszteri rendelettel szabályozott, teljes vasárnapi munkaszüneti intézmény a főváros szomszagtól változatlanul fentartandó. A kivételek köze felveendő még a karácsony előtti utolsó vasárnap, viszont megtilandó a főváros területén a vásári és a bucvarságon va ó előadás, miután itt vásár nélkül is minden cikk élénk konkurrenzia mellett is beszel-rezhető. Újpest a fővárosnak mintegy elővárosa lévén, e viszony ott is ugy szabályoztatás, mint Budapestben. A vidéki kereskedelem illetőleg, e szempontból különleges intézkedéseknek volna helye.

Lampel-Wodianer-félekönnykereskedés. Melynek jelenlegi tulajdonosa Wodianer Arthur, mint értesülünk, vétel útján a Franklin-társulat tulajdonába megy át. A Lampel-Wodianer fele könyvkereskedés az ország legnagyobb és legelőbb híró könyvkereskedéseinek egyike, kiadványairal megbecsülhetetlen szolgáltatást tett fennállása óta a magyar irodalomnak, de különösen tankönyvek kiadásával szerzett magának kiváló érdemeket. A Franklin-társulat, melynek üzletkörébe ez a könyvkiadó és könyvkereskedő vállalat alkalmasan illeszhető be, mostani arányában fogja azt tovább vezetni. Az adás-vétel a kiütös vállalatnak megfelelő nagy összegű finansziálási részlet a Magyar Hitelbank fogja lebonyolítani. Wodianer Arthur egészségi okokból válik meg az üzletből, melyet kitüno tehetséggel és faradhatalan szorgalmával ily magus fokra emelt és teljesen nyugatomba vonta.

Széri kereskedők és iparosok látogatása. Egy tekintélyes bejárati ügy, a »Triovnyasky Glasznik« a magyar iparot dícsérően emlekezve azt az eszmét pendli meg, hogy a széri közgazdasági tényezők ismeretében meg Magyarország iparosával és kereskedelmével, valamint ipari viszonyairal, miután sok közös érdekük van, szükséges tehát, hogy a széri kereskedők és iparosok ellátogassanak a magyar fővárosba és itt közvetlenül ismerkedjenek meg a főbb közgazdasági tényezővel. Az eszmé az összes bejárati körökben élénk visszhangra talált és a tekintélyes széri kereskedők és exportalók azon vannak, hogy az mielőbb meg is valósítsák és mint híriük, számos képviselő és újságíró is óhajj hozzájuk csatlakozni.

Mindenesetre tövdös dolog volna, ha a széri és magyar kereskedők és iparosok közt szorosabb üzleti kapcsolatok jönne létre, s a széri kereskedők meggyőződésük arról, hogy a magyar iparosoktól sok olyan iparüzleket szerzhetnek be jobban és olcsóbban, mint az osztrákoktól. Meg vagyunk róla győződve, hogy a budapesti kereskedők és iparosok örömmel üdvözölnék és igazi magyaf vendégszeretettel fogadják a széri kereskedőket és iparosokat, ha fővárosunkba ellátogatnának.

Kereskedelmünk Mexikóval. Nagy és előkelő közönség jelenléteben tartotta meg ma este felolvasást Banó Jenő mexikói öközöl Mexikó kereskedelméről. Újabb időben Magyarország és Mexikó között már megkezdődtek a kereskedelmi kapcsolatok, remélhetőleg azok nagyobb lendületet is fognak venni, ha a magyar kereskedők és magyar iparosok el nem zártnak a től az előtől, de igen gazdaságos teljes. Magyarországon és Mexikó között kereskedelmi kapcsolatok érdem szerint kifejtésztetni lehessen, szükséges, hogy a M. kir. Kereskedelmi-Munka-mézői képviselője jó áramlatokat láttasson, hogy azok a magyar iparnak és kereskedelmének propagandáját csatálhasson. A mexikói kormány belátja a két ország közötti kereskedelmi érdekek fontosságát és Magyarország egész területén Budapestben való székhelyű feloktatásul kelt. A két ország közötti kereskedelmi összeköttetések érdekében, hogy Finno és Mexikó közötti között szívesen járunk vezetessé-nek be, mint ahogy ezt az osztrák Triestből telek az osztrák-amerikai társulat hajgatja, melyk a közpentezri fűző kikötők érintésével Mexikóba, Kö-p és Del-Amérikába mennek. Mexikóban 25 év óta Porfirio Amerikába mennek. A tőkét honi; pénzügyi a leg-rendesebbek; esztendői és vasúti képviselő; a személybiztonság teljes. A felviszonyai olyanok, hogy azokért mindenki irigyelet, mert a miástt oly gyákon kereskedelmi bukások itt csak a legnagyobb ritkaságok tulajdonatadok, hogy ny az állam állapotoknak tulajdonatadok, hogy ny az összes európai országok, mint általában az összes civilizált államok oly szívesen lépnek Mexikóval politikai és kereskedelmi összeköttetésbe, mert meggyőződtek, hogy a közvárságon érdekük semmi körülmények között sem szenvedhetnek csorbát, de teljes garanciára igent számíthatnak. A felolvasást tarsas vasára követte, amelynek során a csarnok elnöke, baraszi Jelinek Henrik mondot köszönetet a felolvasóra.

Malom-részvények kiscseréje. A Luizgözmalom részvényeinek az Első Budapesti Gözmalom részvényeire való kiscseréje, mely műveletet tudvalegőleg a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank hajtotta végre, mint értesülünk, teljes mértékben sikerült. A Luizgözmalom összes forgalomban lévő 8751 darab részvénye közül körülbelül 8400 darabot, tehát kilencvenhat százalékot jelentettek be kiscserélés czéljából, mely eredmény még utolag is tanuskodik a mellett, hogy e tranzakció indokolt volt, valamint újból beigazol a az Elő-Budapesti Gözmalom részvénytársaság részvényeinek nagy vonzerjét.

A gyufagyári munkások sérelme. Figyelemmel hangotot előadást tartott arról a kérdésről ma este a Magyar Közgazdasági Társaságban dr. Moldovanyi István író-felöl. A gyufagyári munkások — mondotta — innen-onnan 70 esztendő története arról tanuskodik, hogy az árszabályok melyek már amty is tulszigorúak, a gyufagyári munkásokat a fogyasztóknak káros behatásótól megóvni nem képesek. A foszforsal való foglalkozás, a munkások állapotát támadja meg, úgy

KIS HIRDETÉSEK

TELEFON 706. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levelélyog vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

TELEFON 706.

Betöltendő állás... pénz-szekrények... Gimnáziumi... Pannio... B rju

3-4 Irodai... Hirdetmény... Közjegyző urak!... Kifutók... Penkölcsönt... Konvéd-huszer-

Réthy név nélkül... Előkelő urak!... Bérletjegy kiadása... Czernagyár... Zuckmantelben, Ország-Sz. É. Á. ORSÓ-CZERNÁT, Reform-gombolyag-cserével, gyűrűvel és gyűrűvel ellátott tigris-gombolyag-cserét, posztalával.

Magyar királyi államvas-ly államvasutak központi igazgatóságában (IV. Vigadó tér 1.) válthatók. Budapest, 1903 december hóján. Az igazgatóság Után-omán nem díjazatik.

Magyar kir. államvas-ly államvasutak központi igazgatóságában (IV. Vigadó tér 1.) válthatók. Budapest, 1903 december hóján. Az igazgatóság Után-omán nem díjazatik.

Magyar kir. államvas-ly államvasutak központi igazgatóságában (IV. Vigadó tér 1.) válthatók. Budapest, 1903 december hóján. Az igazgatóság Után-omán nem díjazatik.

Magyar kir. államvas-ly államvasutak központi igazgatóságában (IV. Vigadó tér 1.) válthatók. Budapest, 1903 december hóján. Az igazgatóság Után-omán nem díjazatik.

Magyar kir. államvas-ly államvasutak központi igazgatóságában (IV. Vigadó tér 1.) válthatók. Budapest, 1903 december hóján. Az igazgatóság Után-omán nem díjazatik.

Magyar kir. államvas-ly államvasutak központi igazgatóságában (IV. Vigadó tér 1.) válthatók. Budapest, 1903 december hóján. Az igazgatóság Után-omán nem díjazatik.

Magyar kir. államvas-ly államvasutak központi igazgatóságában (IV. Vigadó tér 1.) válthatók. Budapest, 1903 december hóján. Az igazgatóság Után-omán nem díjazatik.

Magyar kir. államvas-ly államvasutak központi igazgatóságában (IV. Vigadó tér 1.) válthatók. Budapest, 1903 december hóján. Az igazgatóság Után-omán nem díjazatik.

Magyar kir. államvas-ly államvasutak központi igazgatóságában (IV. Vigadó tér 1.) válthatók. Budapest, 1903 december hóján. Az igazgatóság Után-omán nem díjazatik.

Magyar kir. államvas-ly államvasutak központi igazgatóságában (IV. Vigadó tér 1.) válthatók. Budapest, 1903 december hóján. Az igazgatóság Után-omán nem díjazatik.

Magyar kir. államvas-ly államvasutak központi igazgatóságában (IV. Vigadó tér 1.) válthatók. Budapest, 1903 december hóján. Az igazgatóság Után-omán nem díjazatik.

Magyar kir. államvas-ly államvasutak központi igazgatóságában (IV. Vigadó tér 1.) válthatók. Budapest, 1903 december hóján. Az igazgatóság Után-omán nem díjazatik.

Magyar kir. államvas-ly államvasutak központi igazgatóságában (IV. Vigadó tér 1.) válthatók. Budapest, 1903 december hóján. Az igazgatóság Után-omán nem díjazatik.

STOLLWERCK TESTVÉREK Csokoládé és Cacao Elismert legkitünőbb honi gyártmány. Mindenütt kapható.

Hektograf... Hektograf-nyer... Hektograf-tinta...

Nodusin Aranyer-balszam... Szívbetegségek... Aki egy szerző jó test öháy élvéni, kérje miunde...

INDRA TEA... mely Chinának, Indiának és Ceylonnak legfinomabb te-leverése...

Titkos betegségek... Dr. Kajdacsy... Biztos sikerrel rövid idő alatt gyógyít...

DELII VASUT... A háló- és közvetlen kocsi forgalma Budapest d. v. pályaudvarról a teli menetrendben...

I. II. oszt. hálókocsi... Budapest d. v. — Venezia (Venezia) között... Pragerhof-Nádrazna-Comornon át.

I. II. oszt. közvetlen kocsi... Budapest d. v. — Prágnasztis-ko között... Pragerhof-Marturgon át.

I. II. os. t. közvetlen kocsi... Budapest d. v. — Abhazs — Fiume között... Pragerhof-St. Pálmán át.

BÉNÉDICTINE a legjobb likőr... Székrekedés... Komor, halvány arckifejezés, vérhiány, elerőtlenedés...

Gyomorbetegségek!... Mindezeknek, akik a gyomor meghűlése vagy tüllerése következtében háts, nehezen emésztik...

Székrekedés... Komor, halvány arckifejezés, vérhiány, elerőtlenedés... Székrekedés... Komor, halvány arckifejezés, vérhiány, elerőtlenedés...

Komor, halvány arckifejezés, vérhiány, elerőtlenedés... Székrekedés... Komor, halvány arckifejezés, vérhiány, elerőtlenedés...

Övakkodjunk az utazatoktól!... Ulrich Hubert-féle gyógyfű-bort... Kérjünk határozottan...

Férnek ingyen kapnak... Az ATHENAEUM irod. és nyomdai részvénytársulat... TUTEKNÉ BEKHEFT LILLY kétkötetes regénye, a ROMOK FELETT.

Magyar Könyvtár... Kiadja: LAMPEL RÓBERT (Wodianer F. és Fia) az es. k. udv. könyvkereskedése... Egy-egy szám ára 30 fillér.

Vadászok figyelmébe... Legjobb. A szarvas és vadászati... Diezel: Az apróvad vadászata.

Magyar Könyvtár... Kiadja: LAMPEL RÓBERT (Wodianer F. és Fia) az es. k. udv. könyvkereskedése... Egy-egy szám ára 30 fillér.

HOLLANDI életbiztosító részvénytársaság... Kivonat a díjtáblázatokról... Budapest, Kerepesi-út 1. (Keresztel színház borszáj).

Biztos gyógyulást keresőknek... nem betegségben szenvednek... Dr. Garai Antal... Budapest VI. ker., Andrásy-ut 24. szám.

Magyar Könyvtár... Kiadja: LAMPEL RÓBERT (Wodianer F. és Fia) az es. k. udv. könyvkereskedése... Egy-egy szám ára 30 fillér.

HOLLANDI életbiztosító részvénytársaság... Kivonat a díjtáblázatokról... Budapest, Kerepesi-út 1. (Keresztel színház borszáj).

HOLLANDI életbiztosító részvénytársaság... Kivonat a díjtáblázatokról... Budapest, Kerepesi-út 1. (Keresztel színház borszáj).

HUSVÉTI AJÁNDÉKUNK.

A legjobb szindarabok.

Az a támogatás, amelyivel olvasóink labora évek hossza óta megismerhetjük bennünket, különösen nagy mértékben jutott kifejezésre most Rákóczi-albumunk szétválása alkalmából.

Nekünk azonban nemcsak örömet szerez ez a megismerés méltánylás, a melylyel lapunk hívei kitüntettek bennünket, hanem kötelességünk is teszi, hogy ezután lehetőleg meg az addigi-nél is fokozottabb figyelemmel legyünk olvasóink iránt.

Ehhez képest most is új megjelölésről gondoskodunk és előre bejelentjük, hogy április elejére,

husvételre új díszművet

készítünk elő az előfizetőink számára. Olyan, a mely a művelt magyar közönséget bizonyára nagyon fogja érdekelni: az egész

színházai év meglepetéseit

adjuk közre. A mit a főváros összes színházában a tél szezonban már előadtak és a szezon további folyamán még előadnak, mindabból kirácsoljuk a

legnagyobb sikerű szindarabokat minden színház műsorából egyet, a legjobbat és azokat ebben a díszműben kiadjuk

egész terjedelmükben

előfizetőink számára. A Nemzeti Színház, Népszínház, Víg-színház, Király-Színház, Magyar Színház és a M. Kir. Opera egy-egy chef d'oeuvre-jének teljes szövege lesz tehát ez albumban. Az operaház és az énekes színházak darabjaiból azonban benne lesznek a kötetben

a legsikerültebb áriák kottái

is, továbbá művészi kivitelű képen ama szindarabok

összes szereplői.

Ezt tervezük mi most s husvét reggelén ezt a művet minden előfizető megkapja. Ezzel a kedveskedéssel is le akarjuk írni a közönség iránt hálánkat egyre fokozódó támogatásért.

Az Egyetértés kiadóhivatala, IV., Vármege-utca 11.

Miért panaszkodnak

a szindarabírók?

A magyar színpadi szerzők mozgalmának. Abból a passzívitásból, a melybe őket a színházak és a közönség helyezték, a maguk erejéből próbálnak kifutni: törekedni. A magyar szerző szakszorgalmának hát érbe szorult a színház és a színházak, egyszerű művészek előadói módjára. A nagyközönség csak leguabban ösmerte meg egy-két nagyobb siker fényében a szerzőt magát is. A jó magyar vidé-

ken a legtöbb szindarabnak éppen hogy ez a jellemző. Szerzőjüket színpadon, újságban is csak hebe-hóba nevezik meg. Sok visszaállapot — a most felsoroltak a kevesebb lényegesek közé tartoznak — okozza, hogy a szerzők támogatásukat közös érdekeik védelmére. Herceggé Ferenc, a ki élén áll a magyar drámaírás legújabb fellendülésének s a kit közönség és maguk az írók is egyaránt szeretnek, becsülnék, most panaszkodik a magyar szerzők nevében. Ziliák, zavaros állapotnak jelzi a mai drámaírás. A szerzők valóban lennének színházak és közönség között. Semmi rend, semmi szilárdság, semmi bizonyosság. Változtatni kell a dolgokon — ezt hisszük. És veie együtt mindenki érzi, hogy valóban ideje már változtatni a dolgokon.

Mindaz, amit Herceg Ferenc a szerzők együvében, majd a Petőfi Társaság gyűlésén és hírlapi cikkeiben felsorol, olyan tünetek, a melyekből meg lehet állapítani a betegségét. De az orvosságot, a gyógyítás módját megtalálni annál bajosabb. Ha Herceg Ferenc panaszkodik, mit csináljon a többi szerző? Jajgatniok kellene és betáplálni a levegőt Jeremiás siralmával. De voltál-képpen hol is van a baj, a sérelem? Ma olyanok a viszonyok, hogy minden színház készségesen tárja fel lapjait a magyar szerzők előtt. Kapva-kap minden eredeti darabot, a melyből a tehetségek csak némi jelet, a sikernek csak halvány reménysugarát látja fölécsillanni. A kritika többnyire azt veti szemére a színházak, hogy túlságos elnézéssel, jóakarattal bízik az eredeti szerzők műveivel. Akárhány példa van rá, hogy hírlapi nyomoknál engedve olyan eredeti műveket is előad a színház, a melyeket a maga józanságától nem adott volna elő. Ma már félreismert tehetségek nincsenek. Bánk Bánokat nem bevertéknek évekig főúrnak a színházak, de a színházak, az írók nem tudnak eleget tenni, hogy a színházak elvárásait kielégítsék. A legtermészetesebb szabad verseny fejlődött ki. Neves szerzők, jó darabok benyújtói a színházak átként.

De a szerzők viszében Herceg Ferenc mégis panaszkodik és névben állapotokat, bajokat emleget. Ha bajról szó lehet, a drámaírás bajáról, csak ott van a baj, hogy az írók nem írának elég darabot, főleg pedig jó darabot. Egyesületet csinálni könnyű dolog, jó szindarabot nehezebb. Ha arról panaszkodik, nem csupán a szerzők, hanem a színházak és a közönség is velünk panaszkodik s ez a panasz lesz igazán komoly, mert nem egyedül. A magyar írók közt aránylag kevés a drámaírás-terület s ez a kevés sem szentelt magát egészen a drámaírásnak. Pedig ugy gondolom, hogy ez az irodalmi műfaj, az mely leginkább követeli az egész embert. Drámaírás a szóban olyan értelemben, mint külföldön, a hol bizonyos hírnévre jutott tehetségek egy-két szindarabot írhatnak évente s egyebet sem dolgoznak, ilyen boldog emberek nálunk nincsenek. A tehetségek nálunk szétforgásolódottak. A ki csak az irodalomból él, az is elsősorban hírlapíró, novellista, csak azután jön a színpad. Verő György az egyetlen, a ki pusztán szindarab írással foglalkozik s ebből él. Am ő is immó áldozatok árán jut ehhez az fényezéshez. Ismét, meggyőződésed egy-egy színház különös viszonyainak képtelen alárendelni. Mert ő viszont nem engedheti meg magának azt a fényűzést, hogy darabjaival sikert ne arasson.

Es hogyan lehetne ezen az állapotban segíteni? Bizony nehéz kérdés. Hogy mennyire nehéz, éppen a panaszkók bizonyítják: nem találnak rá alkalmas módot. Az én egyéni hitem és véleményem szerint — amennyire jussom van hozzá — szólni ehhez a mindnyájunkat foglalkoztató dologhoz — a segítség egyik módja lehetne: megkönnyíteni a drámaírás.

Ez ugyanis egy kissé különösen hangzik, mert a közfelfogás szerint annyi a drámaírás, meg a dráma, hogy a humoristák is megírnának belőlük, pedig — amit főképp kifejtettem — a jó magyar dráma éppen olyan kevés, mint a nagyot alkotó tehetségek. Teseff tehát e téren is a talentumokat jobban és alkalmas módon istápolni! Az igaz, hogy száz hajuk van, közelünk az egész vonalon szinli a nehéz viszonyokat, de mi most nem egy napra szóló segítségéről beszélünk, nem momentán dolgról, hanem általános és messzi jövőre való tervet vitatunk. Es majd akkor, ha kulturális céljaink megvalósítása rendjén sor kerülhet a magyar drámaírás fejlesztésére, akkor vegye ki részét belőle az állam is és bő, kezdi mecenások és járjanak elől maguk a színházak, melyeknek közvetlen érdekük, hogy a kezdő tehetségek egészen a művészetüknek összekapcsolásával a szerzőknek pedig máris prémiumokat tölthetnek ki arra, hogy tehetséges ifjú és kevésbé ifjú drámaírók egy-egy élet gondtalanul, boldog magányosságban és elmélyedésben tölthessenek nagyobb szabású szindarab-tervekkel. A termelést kell fokozni és nemesteni minden rendelkezésre álló eszközzel. De a tehetségek termelészabta szabadversenyét gátolni, eredendő hibában szinylődni törekvés.

dráma, hogy a humoristák is megírnának belőlük, pedig — amit főképp kifejtettem — a jó magyar dráma éppen olyan kevés, mint a nagyot alkotó tehetségek. Teseff tehát e téren is a talentumokat jobban és alkalmas módon istápolni! Az igaz, hogy száz hajuk van, közelünk az egész vonalon szinli a nehéz viszonyokat, de mi most nem egy napra szóló segítségéről beszélünk, nem momentán dolgról, hanem általános és messzi jövőre való tervet vitatunk. Es majd akkor, ha kulturális céljaink megvalósítása rendjén sor kerülhet a magyar drámaírás fejlesztésére, akkor vegye ki részét belőle az állam is és bő, kezdi mecenások és járjanak elől maguk a színházak, melyeknek közvetlen érdekük, hogy a kezdő tehetségek egészen a művészetüknek összekapcsolásával a szerzőknek pedig máris prémiumokat tölthetnek ki arra, hogy tehetséges ifjú és kevésbé ifjú drámaírók egy-egy élet gondtalanul, boldog magányosságban és elmélyedésben tölthessenek nagyobb szabású szindarab-tervekkel. A termelést kell fokozni és nemesteni minden rendelkezésre álló eszközzel. De a tehetségek termelészabta szabadversenyét gátolni, eredendő hibában szinylődni törekvés.

TÖRVÉNYSZÉK.

A huszárúv után. A dugaszad gróf Károlyi Tibor, volt főrendiházi elnöknek a fia, Károlyi Antal gróf négy évvel ezelőtt szolgált önkéntes, esztendőjét a huszárúvban. A nevezetes esztendő sok pénzbe került a fiatal grótnak. A szülői tekintélyes járuléka kívül harminczhátezer korona adósságot csinált. Az édesanyja úgy találta, hogy ez elég ok arra, hogy a fia kiskorúságát meghosszabbítsa. Kérvényint fordult a törvénytörvényszékhez s a bíróság kimondta, hogy a fiatal gróf korlátolt szellemi képességénél fogva nem tudja a maga ügyeit önállóan intézni. A kiskorú úrnak gróf Tisza Kálmán lett a gyámja. Talvaly, huszárúv esztendőjében gróf Károlyi Antal fővagyományát a törvénytörvényszék, hogy szüntesse meg kiskorúságát. Az ő elmebeli állapotának — mondotta kérényében — semmi folyókossága sincs, amnek tanúsága, hogy időközben az államudományi szagorlatot kiüjtéssel tette le. A törvénytörvényszék a fiatal gróf ügydönő-kávé Tompa Antal ügyvédet nevezte ki, aki pörjéit a főváros árveszke ellen a kiskorúság megszüntetésé véget. A pör során dr. Moravcsik Ernő egyetemi professor, dr. Oláh Gusztáv főbolydai igazgató és dr. Fischer Ignác megvizsgálták gróf Károlyi Antalt s teljesen épeműjének nyilvánították. Az ifjú gróf rokonsága, éln a gyámmal, gróf Tisza Kálmánnal, mindazonáltal a meghosszabbított kiskorúság főtartását kérték, mert szerintük az orvosok ok nem csahatatlantok. A törvénytörvényszék az orvosokéllt felülvizsgálat végett az igazságügyi orvosi tanács előterjesztete s ennek véleménye alapján a kiskorúságot megszüntette.

A gyám a határozatot megfellebbezte a királyi táblához. Ennek második polgári tanácsa az ügyet ma Ligeikuthy Ivan bíró előadása mellett felülvizsgálta s a törvénytörvényszék határozatát jóváhagyta. Gróf Károlyi Antal kiskorúsága tehát megszűnt.

Eszküdtbírósg február hónapra. A budapesti esküdtbírósgnak most sorolták ki a jövő, február hóban bírói tiszlet gyakorló esküdtbírákat. Rendes esküdtbírák lettek: Láng David kereskedő, Scheib Lipót áradalmi igazgató, Vadász Éde bankhivatalnok, Taminger Ignác nyugalmazott ezredes, Nagy Zsigmond kereskedő, Freiszler Károly szagorlat, Strobenz Gusztáv gyáros, Ifj. Tomöri Károly cségyvezető, Lazar István könyvtáros, Csillag Bernát mérnök, Kunhardt József ügyvéd, Pécsai Andor üzletvezető, Goldner József szabó, Lakatos Lajos lap-

A bíróság csak annak a kérdésnek eldöntésére szorítkozott, tartozatlan volt-e az keresethe vet 10.700 korona, a melyet a közigazgatási hatóság jogrós határozata alapján fizetett a felperes Wünsch Róbert? Műtén jogerős közigazgatási határozat kötelezte a felperest ennek az összegnek megfizetésére, tartozatlannak nem volt tekintendő s így a törvénytörvényszék Wünsch Róbertet keresettel elutasította, sőt a felmerült ötszáz korona perköltés megfizetésére kötelezte.

Hianys peticzió. Gróf Serényi Bela kereskedelmiügy államtitkár dedési mandátumát a kisebbségben maradt Hebrony-párt, amint már hírt adtuk, peticzióval támadta meg. A peticziót a Kuria első választási tanácsa Paiss Andor elnököle altá, s Kalkay Bertalan bíró előadásában van vele vizsgálata. A peticzió felszerelését hiányosnak találták, s a tanács elhatározta, hogy addig nem veszi figyelembe a peticziót, amíg nem pótolják a hiányt.

kiadó, Bárdos Árpád ügykereskedő, Ziska Sabonyi hentes, Szabó József mérnök, Nador Sándor nyugalmazott igazgató-tanító, Schreil Ferenc ház-újraépítő, Berkovics Kálmán szabó, Prochnow Károly gyári tisztviselő, Kenesei Ernő lakatos, Jakabffy Ferenc építész, Rónay Gusztáv nyugalmazott ezredes, Lippert Gyula magánhivatalnok, Matekju Vilmos oros, Vezeinyi Janos földbírók, Tarnóczy Kázmér és Fekete Ignác ékszerész.

Pótlásdíjak lettek: Gindele János fizetési, dr. Tuszkai Ödön orvos, Ullmann Gyula műépítész, Posner Alfréd gyáros, Halász Manó, Olsavszky Leos ügyvéd, dr. Vámosi György ügyvéd, Odónfi László mérnök, Wilder Péter kereskedő és Linhardt Vilmos címzetes.

A február havi esküdtbírósgai ülészek február 4-étől 17-ig tart.

A kormány a közigazgatási bíróság ellen. Rég időre visszanyúló s meglehetősen bonyolultotlított fejlődött ügyben mondták ki most az ítélő szót.

A föld-lati villamos vasut alagútjának építésekor a földmunkáknak Wünsch Róbert volt a fő-alkalmazója. Ő szálta az alagút s ő fuvaroztatta a kocsikat földet. A megrakott kocsik menetközben sok földet, piszkot hullattak el, mire a VI. kerületi előjáróság felszólította, gondoskodjunk az elhullott szennet eltakarításáról, kő fölé, a főváros fogja eltakarítani, de az ő költségére, Wünsch azzal védekezett, hogy más kocsis is szennet az utcákban. Az előjáróság erre hetenként egy felügyelő vezetésével vevte napszámost és egy kocsist rendelt ki Wünsch költségére az utcákon tisztartására. Wünsch föllebbezését a városi tanács és belügyminiszter is elutasította. Mikor a határozat az V. kerületi előjáróság értesült, az is megítelte az intézkedéseket Wünsch Róberttel szemben, mert a földet szállító kocsik az V. kerület területén is járják. Wünsch a közigazgatási bírósághoz fordult s hatasköri kifogást emelt a belügyminiszterium ellen. A közigazgatási bíróság Wünschnek adott igazat s megállapította a saját hataskörét ezen ügy elbírálására. A közigazgatási bíróság döntése a belügyminiszter s minisztertanács döntését provokálta ezen hatasköri összekötözés kérdésében. A minisztertanács, a közigazgatási bíróság döntésével ellentétben kimondta, hogy az ügy a belügyminiszterium hataskörébe tartozik.

Wünsch Róbert ezután beporította a budapesti polgári törvénytörvényszék előtt a fővárost fizeszer koronára. Koroselt arra alapította, hogy a VI. ker. határozata folytán emyitt kellett neki fizetni a szennet eltakarításáért jogtalanul. A bíróság, mielőtt érdemben tárgyalta volna a keresetet, leállította az illetékeséget kimondván, hogy ezen ügy közigazgatási ura tartozik. A törvénytörvényszék ezen határozatát a kir. felőltábla is helybenhagyta Wünsch aonban sehogysom nyugodott bele ezen bírói határozatba. Újabb keresetet adott be a VI. és az V. ker. előjáróságok határozatai folytán kölfizetett 10.700 korona visszatérítése iránt Budapest főváros ellen. A törvénytörvényszék ezután, mert Wünsch azt vitatta, hogy tartozatlan fizetés visszaköveteléséről van szó, ez pedig jogkördést képez, megállapította illetékeséget. Az illetőltábla azonban a bíróság határozatát ugyan megváltoztatta, kimondván, hogy az ügy a közigazgatási hatóság alá tartozik. Végös fókban beavatkozott az ügybe a Kuria is és a törvénytörvényszék neki adott igazat, így került azután vissza az ügy a törvénytörvényszékhez, ahol ma referátus érdemben Andorffy bíró.

A bíróság csak annak a kérdésnek eldöntésére szorítkozott, tartozatlan volt-e az keresethe vet 10.700 korona, a melyet a közigazgatási hatóság jogrós határozata alapján fizetett a felperes Wünsch Róbert? Műtén jogerős közigazgatási határozat kötelezte a felperest ennek az összegnek megfizetésére, tartozatlannak nem volt tekintendő s így a törvénytörvényszék Wünsch Róbertet keresettel elutasította, sőt a felmerült ötszáz korona perköltés megfizetésére kötelezte.

Hianys peticzió. Gróf Serényi Bela kereskedelmiügy államtitkár dedési mandátumát a kisebbségben maradt Hebrony-párt, amint már hírt adtuk, peticzióval támadta meg. A peticziót a Kuria első választási tanácsa Paiss Andor elnököle altá, s Kalkay Bertalan bíró előadásában van vele vizsgálata. A peticzió felszerelését hiányosnak találták, s a tanács elhatározta, hogy addig nem veszi figyelembe a peticziót, amíg nem pótolják a hiányt.

Az azonban ez a váliakozás, mely felénk-gem hősies leküzdésébe került, teljesen lehetetlenül vált, a mikor láttam, hogy a kozmografiás előgy sebtében kibuzott egy zaesktól, abból olyan parányi mogyorókat szedett ki, a minők soha se láttam, fogvány feltörte, a heját az orromhoz dobta és a belet olyan komolysággal majszolta, mint egy szopos gyermek.

Olyan helyzetben nem tehettem egyebet, mint a mit a tudomány méltósága megkövetel, — meghaltam. Minthogy azonban a mogyoróhéj vizsketét okozott, az orromhoz nyultam, hogy megvakarjam, s ekkor nagy meglepetésemre azt tapasztaltam, hogy szemüvegem az orrom hegyén libeg és hogy a nosékat az üveg fölött látom, a mit megfoghatatlannak találtam, a mennyiben a régi lírasok annyira megvontották a szememet, hogy pápaszem nélkül nem bírtam a dnyntet egy palackotól megkülönböztetni, még ha az orrom hegyére voltak is állítva.

Ez a nagysága, alakja és színe szempontjából egyaránt nevezetes orr, méltan magára vonta a tündér ügyelmét, fogott egy ludat, mely eskőfogóknak meredt ki a tentartatóból és megismogatta vele az orromat. Azelett többször volt alkalmam, társaságban, fiatal kisasszonyok csintalanágát szolgálni, fiatalokhoz szegődéven, a mikor például a szék hátán ányuitottak arcukat esókra, vagy arra szóllítottak föl, hogy oltsan el a gyertyát, melyet olyan magasra tartottak, hogy a lelegzetem nem érhetle el. De akkorág meg nem akadt olyan teremtet lény, a ki aféle bizalmas szeszélyeknek vetett volna alá, hogy orromat a saját tollammal eskilandozza meg. Szerencsém ezembe jutott boldogult nagyatyám ama mondása, hogy a hölgyeknek minden meg van engedve és hogy a mit ők tesznek, az mind csupa kedvesség és kitüntetés. En tehát kedvességnek és kitüntetésnek vettem a mogyoróhéjat és a tollal való eskilandozást, s mosolyogni iparkodtam. Sőt mi több, meg is szóllítottam: — Asszonyom, mondtam komoly udvariassággal, látogatásával nem valami tacsót, vagy

Molnár apát sajtópöre

— Elítélt szocialisták.

A szocialisták lapja, a Népszava most harmadszortendje sértő cikket írt Molnár János pápai prélátus, országgyűlési képviselőről. Nehány hónappal később a lap megismételte a támadást, mire Molnár János becsületért és rágalmazás miatt sajtópört indított a lap ellen.

A mai főtárgyaláson dr. Agoraszó Péter elnököt. Az első közleményért Kovács Géza, a másodikért Saly Endre ült a vádlottak padján. Molnár ügyvédjei, dr. Zboray Miklós országgyűlési képviselével jelent meg.

Elnök: Beismeri a vétkességét? Kovács vádlott: Nem.

A vizsgálóbíró felszólította a daczára a Népszava szerkesztője nem nevezte meg a cikket szerzőjét, a kizárítást nem küldte be. Vállaia a felöléséget?

— Nem.

— Nevezze meg a cikket szerzőjét.

— Nem tehetem meg. Már nem tudom, ki írta.

— Ez esetben a törvény értelmében ön írta.

— Nem hoztam volna a cikket nyírvánosságra, ha az Alkotmány három nappal előbb nem támad meg minket.

— Kivánja a cikket állítását bizonyítani?

— Nem.

— Tett ön kísérletet arra, hogy a sértést jóvá tegye?

— Nem kérte senki.

— Azt hiszi, ha ön valakit ok nélkül megsért, annak kell kérnie a rektifikációt?

A cikket felolvasása után Kovács védője fölmentést kér. Molnár apát tizenkét órával a cikket megjelenése után emelt csak vádat, holott erre a törvény csak három hónapi időt ad.

Zboray Miklós: Ezt a kifogást a vádatandés már elutasította. A nagyvádat akkor emel pánasz, a mikor a sértő közlemény megjelenéséről értesült. Az elváltást csak attól az időponttól lehet számítani.

A törvénytörvényszék a védő kérését elutasította.

Saly Endre, a második vádlott ártatlannak vállaia magát. A közlemény nem írta, csupa átvette egy másik lapból.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübüntetésre ítélte. Kötelezte a bíróság mindkét vádlottat az illetékek a Népszavában való közzétételére.

Az esküdték mind a két vádlottat vétkesnek mondták ki s a bíróság ezen az alapon Kovács Gézát nyolcz napi fozházra és száz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre, Saly Endrért pedig létszáz korona pénzübüntetésre és száz korona mellékpénzübü

